

زه ميڻن نه ڀيم!

(ميڻه ليکونه)

ليکوال: محمد اسماعيل ڪريمي

Ketabton.com

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: زه ميین نه يم! (مینه لیکونه)

لیکوال: محمد اسماعیل (کریمی)

کمپوز: محمد ابراهیم (رحیل)

دیزاین: موسی (تعبیر)

خپرېدو کال: ۱۴۰۲ ل / ۲۰۲۳ ز

د لیکوال سره اړیکې:

فېسبوک: M Ismail Karimi

وټس اپ: ۰۷۹۴۳۸۱۰۲۵

د خپرېدو بشپړ حقوق يې له لیکوال سره خوندي دي.

ډالی

هغه انسان ته!

چې د ساړه موسم پر مهال به یې ما پر وړاندې د گرمۍ احساس کاوه. د
مینی - پاملرنې او احسان یې ډېر پوروی يم.

م.ا.کریمی

د مینې په اړه خوندور توري

ما د مینې په اړه ډېر اورېدلي، د مینانو له ډېرو داسې کیسو خبره شوې یم، چې پایله یې له غمه ډکه او په داسې حالت پای ته رسېدلې، چې یو مین یې نه غواړي.

زما په نظر!

مینه کوم ځانگړی تعریف نه لري، آن تر اوسه به داسې کومه کلمه نه وي رامنځته شوې، چې په بشپړه توگه د مینې او مینېدو استازیتوب وکړي. مور د هغه کتاب له لوستلو ډېر خوند اخلو، چې زموږ له حال سره برابر وي او زموږ د ژوند انځور وړاندې کړي.

(زه مین نه یم!) هغه اثر دی چې په رښتینې مانا د یو مین احساسات اغېزمنوي، د مینې هغه اور چې خلکو یې په خاموشولو کلونه وخت تېر کړی، یو ځل بیا روښانه کوي.

دا خو څرگنده ده چې ټول انسانان څه ناڅه گډې ځانگړنې لري، لکه د خپلوانو له لاسه ورکولو درد، د مینې او مین له لاسه ورکولو درد، ټولنیزې ستونزې او داسې نور.

یادې کړنې هغه وخت گډ درد لري، چې تا تجربه کړې وي، هر هغه کس چې یو ځل یې هم په زړه کې د مینې د احساس تارونه په لړزه راغلي وي، د دغه کتاب په لوستلو به هر ورو هغو شپږو ته ستنېږي، چې د خپل مین ترڅنگ یې تېرې کړې وي.

په ځينو ليکل شويو کتابونو کې هغه خبرې او کيسې ډېرې راځي، چې له تجربه کېدلو لرې وي، يوازې خلکو اورېدلې وي، خو د ياد کتاب عمده ځانگړنه دا ده، چې هغه رښتيا پکې وړاندې شوي، چې په يوه ټولنه کې شته ټول ميينان يې تجربه کوي.

دغه کتاب نه يوازې په ژوند کې د يوې اړينې موضوع په اړه ليکل شوی، بلکې د ادبياتو او ژبې په برخه کې هم د ښکلو جملو په لرلو سره يو په زړه پورې کتاب دی.

د (زه ميين نه يم!) ليکوال، محترم محمد اسماعيل کريمي د ژوند له داسې رازونو پرده پورته کړې، چې هر فرد بايد پرې پوه شي او معلومات پکې ولري.

محترم کريمي صاحب په ډېرو لنډو جملو کې د ژوند ډېر درانه مسایل بيان کړي او په خوږو الفاظو يې دا موضوع ښه څېړلې ده. په پای کې محترم کريمي صاحب ته د نورو په زړه پورې آثارو د پنځېدو هيله کوو، قلم يې تاند او پر گوتو يې برکت شه!

شکيبا (نادري)

۱۴۰۱ د سلواغې ۱۰مه

کابل، خپله جونگره

زرینې کرښې

نن سبا ډېری ځوان لیکوالان د هنري نثر د لیکلو هڅه کوي، خو ډېر لږ شمېر یې په دې بريالي کېږي، چې پاڅه هنري نثرونه ولیکي او د هنري نثر د لوستونکو او مینوالو تنده پرې ماته کړي.

زما په اند!

تر ټولو ښکلی هنري نثر هغه دی، چې د لومړیو کرښو په لوستلو یې انسان ته د دې تلوسه پیدا شي چې تر پایه یې ولولي، (زه مبین نه يم!) اثر هم کټ - مټ همداسې یو اثر دی، چې د مینې د یوه لیک په لوستلو یې د انسان زړه کېږي بل یې ولولي او همداسې د کتاب لوستل ژر تر ژره بشپړ کړي.

د هنري نثر یوه بله ځانگړنه دا ده، چې انسان فکر کولو ته هڅوي او لوستونکی دې ته اړ کوي، چې په خپلو فکرونو کې د لیکوال د زرینو کرښو مانا ومومي، له نېکه مرغه دا اثر هم له دې ځانگړنې تش نه دی او په لوستو یې انسان هرې کرښې ته په خپل ذهن کې ځای ورکوي او دې ته اړ کېږي، چې د هرې کلمې په اړه یې څو شېبې فکر وکړي.

د دې اثر په لوستلو مې څو ټکو ته پام شو، چې یادول یې دلته اړین بولم، د هر لیک په پای کې یوه داسې ټیپه چې له لیک سره همغږي لري لیکل شوې ده، چې دې کار د کتاب ښایست لا ډېر کړی دی.

لیکوال خپله موخه لوستونکي ته په واضح ټکو کې رسولې ده او د دغه هنري نثر په لوستلو انسان داسې احساس کوي، لکه لیکوال چې د خپل ژوند واقعي کیسه کوي. د کلمو تسلسل ډېر ښه پکې ساتل شوی دی او هر کلمه په خپل ځای له خپلې اصلي او بشپړې معنا سره کارول شوې ده.

که څوک دا کتاب ولولي گمان نه کوم، چې هغه دې داسې احساس وکړي، چې پر کاغذ لیکل شوې تورې کرښې لولي؛ بلکې په لوستلو به یې په کتاب کې شته صحنې یا په خپلو خیالونو کې انځوروي او یا به داسې احساس کوي چې کوم فلم گوري.

کتاب لنډ، خو خوندور دی. انسان یې په لوستلو نه ستړی کېږي. په ټوله کې دغه هنري نثر په رنگینو الفاظو لیکل شوی دی، ژبه یې خوږه، اسانه او روانه ده او د لیکوالۍ اړینو ټکو ته پکې پام شوی دی.

که موږ رښتیا غواړو چې هنر د هنر او ژوند لپاره ولولو، باید د ښاغلي کریمي له هنري نثرونو استقبال وکړو او له کریمي صېب سره د دغه کتاب په خپرولو کې مرسته وکړو؛ تر څو دا ډول کتابونه چې عامه ذهنیتونه د جگړې او کرکې له فکرونو نه لرې ساتي او د هنر په ښکلا یې سمبالوي، د ټولني ټولو اتباعو ته ورسوو.

موږ په پښتو کې داسې تصويري او په مانا د درنو تورو نورو کتابونو ته هم
اړتيا لرو او په کار ده، چې ځوان ليکوالان په دې برخې کې خپلې هڅې
گرځوي. وساتي او پښتو ته نور داسې ارزښتمن کتابونه ډالۍ کړي.

ښاغلي محمد اسماعيل کريمي ته د دې اثر د پنځېدو مبارکي وایم او د
ليکوالۍ په ډگر کې لا برياوې ورته غواړم!

په درنښت

عائشه (حیدري)

۱۰/۱۱/۱۴۰۱

کابل، خپله مېنه

د پيل خبرې

زمونږ له ډلې اکثریت د جگړې په تړاو د دې ډول فکر درلودونکي دي، چې جگړه يوازې مړي او تپيان توليدوي؛ خو نه!
د جگړې اغېزې ډېرې پراخه دي، نه يوازې چې جگړو مونږ خو لسيزې بې کوره، بې وطنه، وژلي او تپي کړي يوو؛ بلکې زمونږ چلندونه، کړنې، اخلاق، باورونه، افکار او په لويه کچه يې معنويات هم را تپي کړي دي.

مړي او تپيان د جگړې بارز اړخ دی، چې تر ډېره يې ټول وينو؛ مگر هغه نور اړخونه چې زمونږ له سترگو پټ دي، هم پر انسانانو اغېزې بڼندي او د دوی په بېروني کړنو او اندروني جذباتو، احساساتو او کيفياتو کې د وحشت، وېرې، کرکې، بدبينۍ، غوسې، درواغو، دوکې او نورو گڼو بدو کړنو انگېزه ټوکوي.

که د واقعيت له عينکو د خپلې ټولني جاج واخلو، درک کوو، چې له کشره نيولې تر مشره، له باسواده نيولې تر بې سواده، له نظامي نيولې تر غير نظامي، له ښاري نيولې تر اطرافي او داسې ټول بې نظامي خوبوو، وحشت کوو او خپروو يې، په هره معامله کې د دوکې هڅه کوو، درواغ مو

کسب گرځېدلی، پر یوې کوچنۍ کړنه او خبره غوسه کېږو او مقابل اړخ
ښکښو، له یو بل مو دومره کرکه راځي، لکه په لوند سپي چې د لاس
وهلو څخه کرکه لرو. په واقعیت کې دا د جگړې هغه اغېزې دي، چې له
مونږ ډېری یې د جگړې اړوند نه تعریفوي.

بناءً؛

هغه کار چې د بل چا د وس له امکانه وتی وي، لیکوال یې په ډېره غوره
بڼه ممکنولی شي. په ټولنو کې د لیکوالو مسوولیت توپیر لري، زموږ د
ټولني د لیکوالو مسوولیت دا جوړېږي، چې د وگړو په عاطفي کولو کې
نقش ولوبوي؛ ځکه زموږ د ټولني چاپېريال جگړه بيز او په بارودي لږو
پوښلی دی، اړتیا ده چې وگړي عاطفي وروزل شي؛ تر څو ټولنه د سم
مسیر پر لور روانه شي او وگړي یې د غوره ژوند څخه برخمن شي.

د دې لپاره چې د وگړو د جمالیاتي اړتیا او ادبي ذوق په خړوبتیا کې مې
ونډه لرلې وي، حاضر اثر (زه مبین نه یم!) د لیکلو هاند مې پیل کړ. له
دې اړخه هم د دې کتاب لیکلو ته مې لېوالتیا زیاته وه، چې مونږ مینې
او مهربانۍ ته شدیدې اړتیا لرو؛ نو هغه لیکنې چې محتوا یې په مینې او
مهربانۍ را څرخي، باید وپنځول شي، تر څو د جگړې د اغېزو په کمښت

کې موثر تمام شي او د ذهني سکون په ترلاسه کولو کې د مثریت سبب وگرځي.

په پای کې له تاسو ټولو قدرمنو لوستونکو منې، چې خپل ارزښتمن وخت د کتاب په لوستنې سره لا قيمتي کوئ، د خپل ذهن د سالمې روزنې او ودې په پار هاند کوئ.

قدرمنو لوستونکو!

اعترافاً د نورو ټولو بشري هڅو او کړنو په څېر زما ليکنه هم د انساني ذهن تخليق دی، چې حتماً او لازماً به نیمگړتياوې لري؛ نو په خورا مينې ستاسې د نيوکو، وړاندیزونو، مشورو او تشويق غوښتونکی يم، د نیمگړتياوو په را ښودلو کې مو د لوړ جرأت دعا غواړم.

په پښتنه او افغاني مينه!

محمد اسماعيل (کريمي)

ننگرهار، کوټ - خپله حجره

****

ونه خو نه وم، چې په خزان سره مې پانې رېژېدلې وای، انسان وم او د انسان په خزاني کيفيت کله نيمگري انسانان په اسانۍ سره پوهېدلی شي، لکه د پانې په څېر د خزان بې رحمه بادونو د څانگې بېلولم، دا شېبې د بېلتون وې، د جانان يې جدا کولم.

د پارک په اوږده څوکۍ ورسره کېناستم، ما يې سترگو ته د مخامخ ليدلو توان نه درلود، نظر مې پر ځمکه څښ و، د زړه خبرې مې په ستوني کې ورکېدې، داسې احساس مې کاوه، لکه د غږ څخه چې محروم شوی اوسم، وار په وار يې پوښتم، ما خبرې نشوای کولې، کتابچه مې ترې کش کړه، ومې ليکل:

په نوستالوژيک حالت کې انسان که باطناً بې سيکه او خپه وي، ظاهراً هم پرې د خپگان اثرات جوت وي. مړاوې څېره، نيمگري خبرې، ستړې مجلس او ږنگ قدمونه يې د ظاهري ماتوالي ډېره ښه تشریح او توضیح کوي. کتابچه مې ور مخامخ کړه، کرنې يې ولوستې، را ويې کتل، د پوښتنې په انداز يې لاسونه خلاص کړل. بيا مې وليکل:

انسان د ونې په څېر نه دی، چې په خزان سره يې پانې ورېژېږي او بې له کومې ستونزې خلک پرې وپوهېږي، چې خزان يې پيل شو. نه! انسان بېل خزاني کيفيت لري، چې دا خزاني کيفيت د هر چا د درک قوه نه شي کشفولی، هغوی چې د انسان خزاني کيفيت محسوسوي، په

واقعیت کې ځیرک او بادرکه اشخاص وي، په شعوري لحاظ تر نورو د مخکنس والي وياړ لري.

تر همدې ځايه مې وليکل، ور ومې کتل، هڅه مې وکړه چې خبرې وکړم، مگر بيا هم ونه توانېدم، بېرته مې سترگې په کتابچه کې وگنډلې، گوتې مې وخوځېدې:

انسان که ناطق دی، د خزاني کیفیت په توضیح او تشریح کې ډېر کله د غیر ناطق مخلوق په څېر دريځ او موقف نيسي، ټول انساني خزاني کیفیتونه يو شان نه دي، ځينې گوشه نشين شي، وژاړي. ځينې بيا يو چا ته تر غاړې شي، کلک - کلک ورسره وژاړي او ځينې بيا داسې دي، چې په زړه يې تېروي، ځان خوري.

د وصال شېبې ورو - ورو نږېدې، وخت اجازه نه راکوله چې زيات تم شم، زړه مې را ډک شو، د خبرو کولو او غږ ويستلو توان مې نه درلود، داسې وم لکه گونگی.

ور تر غاړې شوم، کلک - کلک مې وژړل. هڅه يې کوله چې ارام مې کړي، مگر ما د جدایې لمبې ليدلې او پوهېدم چې دا لمبې به مې څو شېبې وروسته داسې وسپڅي، چې زخم به يې ډېر ژور وي. ما يې لاسونه کلک ونيول، ځان مې ور نږدې کړ، بې اختياره مې له خولې ووتل:

د بېلتانه کيسې شروع دي

ما د لالي لاسونه کلک نيولي دينه

****

څنگ ته یې نږدې ولاړ وم، را کتل یې، مگر ما داسې ښوده، چې گواکې نه یې وینم. موبایل مې هسې غوړ ته ونيو، د جوړ په خیر وروسته مې وویل:

- خدای دې زړه داسې چا سره مه لگوه، چې د غرور سمندر یې هر وخت طوفاني وي، داسې طوفاني څپې چې ستا د گرانښت ماڼۍ نړوي. ستا انساني هڅې او مهربانۍ نه توانېږي، چې د تیږې په څېر کلک زړه کې یې ځای پیدا کړي. ته به هڅه کوي چې ځان ور نږدې کړي، مگر دومره بې تفاوته چلند به وکړي، چې د بشپړ انسانیت دې زړه مور شي. غلی شوم، یوه شېبه مې داسې تمثیل کړه، چې گواکې مقابل لوری اورم، بیا مې خبرې پیل کړې:

- ستا به د سترگو تور وي، د زړه درزا به دې وي؛ مگر تا سره به د یو ناپېژاند او عادي انسان په څېر تعامل کوي، درد به دې ویني، خو پر وړاندې به دې بې پروا وي، له زړه به گیله من شي، چې داسې انسان سره څنگه او ولې لگېدې؟ وگوره ستا خیال اوس ساتي که نه؟ هر وخت دې دردوي.

د سترگو له کونجونو مې ور وکتل، د لیدلو او اورېدلو دواړه حسونه یې په کار اچولي وو، ما خو داسې موقع له خدایه غوښته، غږ مې لوړ کړ:

- نه پوهېرم د گرانبت او مینې فريکونسي به دې دومره لوړه نه وه، چې د هغه د زړه تر غوږونو رسېدلې وای او يا به د هغه له پاره ارزښت نه لرې. نور مې نه غوښتل چې خبرې اوږدې کړم، په پای کې مې زمزمه په لوړ غږ داسې پیل کړه:

ياري د سيال سړي مزه کړي

خان ته به گوري، ستا به ډېر قدر کوينه

****

انځور يې رالېږلی ؤ، هماغه انځور چې د ښار په غټې ايسکريم خونه کې مو اخیستی ؤ، ور لاندې يې په پيغام کې ليکلي وو: -
خه در ياد شو؟ د ايسکريم شريکه!

«ته» راسره نه يې، ايسکريم خونه کې دې څوکۍ خالي ده. دلته زه ستا تشې څوکۍ ته په ليدو ويلې شوم او ايسکريم ما ته په ليدو ويلې شو. ومې ليکل:

- هو! ډېر خه را ياد شو.

هماغه شېبه چې د ايسکريم ککو دې پر پوزه وموښه، بيا دې پوزه زما د پوزې سره وموښله. ښه شېبه وه، خوند يې کړی ؤ.

خاطري او يادونه که ښه يا بد وي، خو په حال کې يې يادون ډېر خور وي، ښې خاطري يادول به دې خوښ کړي او د خه شېبې لپاره خدا به

دې پر شونډو راوړي او بدې خاطرې يادول به تجربې درکړي، پوه به دې کړي.

د همدې ورځې په مازيگر ايسکریم خونې ته ورغلم، هماغه ککوي ايسکریم مې را وغوښت، ککو مې پر پوزه وموښه، خو شتون يې نه درلود، چې په ککو ککره پوزه مې ورسره موبنلې وه.

د ايسکریم شریک انسانه!

ځينې خواړه په شریکه خوند کوي، که شریک ونه خوړل شي، لکه حرام چې خوړي.

ما ته دې لږې شپې بهانه کړې

تا د بېلتون په غرونو واړول کلونه

****

له خولې مې هسې دا بيت ووت:

زه چې در مبین شوم، د هر چا پام مې در واړوه

وايه کنه مشهور په ټول جهان مې کړې، که نه مې کړې؟

قدمونه يې سست شول، په حيرانتيا يې را وکتل، په پوښتنيز انداز يې لاسونه خلاص کړل:

- نو تا کله ويلې، چې را باندي مبین يې؟

موسک شوم، څه شېبه مې ور وکتل، بيا مې وويل:

- اړينه ده، چې خامخا د الفاظو اظهار وشي؟
نه يې حس کوي، چې په وړه خبره در څخه مرور يم؟
په وړه خبره او کار در څخه خوشال يم؟
د ورځې پيل او پای کې دې د ليدلو غوښتنه لرم؟
ستا پر وړاندې د ډېرې وارخطايي مې تندې خوله - خوله وي!
چې درسره ولاړ يم، روغې خبرې مې نيمگرې وي؟
خومره گيلې دې سترگو ته قطار ودروم؟
ته د لاس را کولو هڅه کوي، مگر زه غېږه غواړم؟
نه پوهېږم!
يا مې احساسات نه شي درک کولای او يا خورا لېواله يې، چې په علني
ډول مې د مينې د اظهار ناره واوري.
چې ما ويلی تا منلی
تا به د دې يارانې خوند ليدلی وونه

****

د بوټ په څوکه مې ځمکه گروله، ور ومې کتل. دېوال ته يې تکیه کړې
وه، سترگې يې برگې کړې:
- خاورې به ارزانې شي.

- ولې؟

- نه دې خدا شته او نه ادا!

- دا د خداگانو او اداگانو څلي ستا جوړ دي.

له غوړونو يې کش کارلم، ما چېغې وهلې، هڅه مې کوله، چې ځان ترې خلاص کړم، مگر ونه توانېدم، اخ مې کړل، داسې مې تمثيل کړه، چې گوندې غوړ مې په درد شو، کېناستم، سر مې ټيټ کړ.

وارخطا يې يوه خوا او بله خوا کتل، څېره يې له خپگان ډکه ښکارېده، لاس يې زما د زني لاندې کړ، سترگو ته يې را وکتل، تمثيل مې جاري ونه ساتلی شو، ومې خندل، نازک سوکان او څپېرې يې په سينه را کړې، چېغې يې کړې:

- ارزاني او ابادي شوه.

- خوب دې وليده؟

له پوزې يې ونيولم، کلک - کلک يې وسکونډلم، ويې ويل:

_ کانکرېته! ايله مې چې ستا خدا وليده.

اخ! هغه وخت به کانکرېټ وم يا نه؛ مگر اوس په رښتيا يم. نه مې يادېرې

چې د تگ وروسته يې ما کله خندلي وي. ما چې خندلی شو، سترگو يې

انرژي را کوله او د هر درد په هېرېدو کې يې زما خيال ساته.

بس چې دا را وبه يې کتل، لکه نړۍ چې بې نفرته شي. ډاډ - حوصله - نرمي - مهرباني به يې زما په وجود کې زرغون کړل، هره بده ځانگړنه به يې را څخه وتورله.

يو داسې انسان به وم، چې ډېرو به غوښتل، د ملگرتيا په تکل راسره خو شېبې تېرې کړي؛ مگر اوس يې نشتون داسې کړي يم، چې څوک مې لا په څنگ کې د کېناستو زحمت نه کوي.

ومنی! ځينې مونږ سره د عادي انسانانو په څېر گرځي؛ خو په حقيقت کې دوی معجزې لري، همدا چې په هېڅ څيز نه رغېږو، د دوی يو دوه خواږه الفاظ مورک - روغ کړي او چې کله نه وي، په ځمکه قدم ايښودل خوند نه کوي.

که چرته کېږي بېرته راشه
قسم دی ياره ځمکه خوند نه راکوينه

****

تا ته د جار او قربان نارې دومره ډېرې وې، چې زما د غږ فربکونسي پکې ورکېده او ما ونه شو کولای، چې خپل رښتيني گرانښت په کمزورو الفاظو سره، ستا د زړه تر غوږونو ورسوم.

ستا د ښايست راج چلېده، که به چا کار درلود يا نه؛ مگر تا سره به يې د خولې گډولو هڅه کوله، خپله د دیدن تشه ځولۍ به يې ډکه وړله. له تا

هم لار ورکه وه، چې څوک راسره رښتینې گرانښت لري او څوک هسې گرانښت تمثیلوي.

نور څوک خو پرېږده، ومنه چې دا مې هم پېرزو نه شي، چې ته دې په هینداره کې ځان ته وگورې. تا ته که گوري یا درسره قدم وهي او یا هم درسره خبرې کوي، هغه به یوازې یو کس وي، چې هغه زه یم. ستا د وجود د غړو سربېره ما ته یو څه نور هم گران دي، هغه لارې چې ته پرې ځې را ځې. هغه ځایونه چې پکې ناسته کوي او هغه دوکان چې ته پکې چاکلیټ او ککوونه اخلي.

هو، رښتیا!

هغه د رخت ټوټه چې ته پرې هر سهار خپلې عینکې پاکوي. ستا عینکې را باندې ډېرې گرانې دي، پوهېږې چې ولې؟ ځکه یو خو ستا شفابخشې سترگې له دوړو او ناپاکه هواگانو ژغوري او بل ډېر ځل یې ما ته تا سره د خبرو کولو موقع راکړې ده. یاد دې شي په دې پلمه به مې در څخه عینکې واخیستې، چې څنگه پکې ښکارېږم. تا به هسې حیرانتیا تمثیل کړه، سترگه به دې کېکارله، وبه دې ویل، څومره ښه ښکارې.

هماغه انځور مې د کمپیوټر پر سکرین ځړولی دی، چې ستا عینکې مې په سترگو کړې او گډ سیلفي انځور دې واخیست. د کمپیوټر له کاره چې سترې شم، ژر صفحه بنده کړم، عمومي سکرین ته راشم، چې ودې گورم، ټوله ستریا مې هېره شي، نوې انرژي واخلم او بیا په کار اخته شم.

مانبام چې له کاره رخصت شم. هماغه وروستی د لمر غروب را په زړه شي، چې ما او تا سره جدا کېدلو، سترگې مې ډنډ شي، تورې عینکې په سترگو کړم، چې اویسکې مې څوک ونه ویني. شاعر څومره ښه ویلي:

په ما قیامت و اخري مانبام و
زما او ستا چې بېلېدلې لارې

****

که یو څوک په مینه نه پوهېده او یا یې درک کولی نه شوه؛ نو دا په دې معنا نه ده، چې مونږ دې ورسره مینه ونه کړو؛ ځکه دین، اخلاق او نزاکتونه دا ایجابوي، چې د کونې، ږوند او معیوب سره سلام او همکاري وکړو.

ځینې مینه غواړي؛ مگر د مینې په چل نه پوهېږي، یا ترې افراط کېږي او یا ور څخه تفریط کېږي، کټ - مټ لکه لومړی ځل چې څوک دېگ زده کوي، د مالگې او غوږو اندازه یا ترې بېخي زیاته وي او یا یې بېخي کمه کړې وي. دوی غواړي چې ښه دېگ پوخ کړي؛ مگر په چل یې نه پوهېږي، نو د دې دېگ څخه خوراک باید په ډېره مینه وشي او پخوونکی زړه توری او ناهیلی نه کړو؛ بلکې ډاډ ورکړو او ویې هڅوو.

ته هم همداسې وي، كله به دې مينه دومره ډېره شوه، چې ټولې گيلې به دې زما ختمې كړې؛ مگر كله به داسې بې مينې شوې، چې له ژوند به دې زړه را تور كړ.

تا مينه غوښته او كوله، خو په چل يې نه پوهېدلې او يا چا مينه بل ډول درته تعريف كړې وه، شايد تا ته يې مينه د دوکې په ډول در پيژندلې وي؛ مگر مينه داسې څه نه دي، چې هر څوك دې ورته تعريفونه وكړي. مينې ته تعريفونه مه غواړه، فقط كوه يې. پرته له مينې انسان هېڅ دی.

يوه خبره به درته وكړم، د هېڅ لقب ارمان نه راځي، لكه څومره چې د دې لقب پسې هڅه او ارمان كوم، چې زه دې د مينه ناك انسان په توگه د انسانانو تر منځ مطرح اوسم.

تا ته هم واييم، تل هڅه كوه چې د مينه ناك انسان لقب وگټې. لقبونه ډېر دي، څوك د شتمن لقب او څوك د واكمن لقب غواړي، دا لقبونه يوازې د دوی د شتمنۍ او واكمنۍ پورې محدود يادېږي؛ مگر كه د مينه ناك انسان لقب دې گټلی و، هر وخت به په زړونو كې ځای لري.

دا لقب گټل ډېر سخت نه دي. كه دې بنايست لاره، غرور مه كوه، كه دې شتمني لرله، هم غرور مه كوه او كه دې واك لاره، بيا هم غرور مه كوه؛ بلكې د مينې او عاجزۍ ډك چلند كوه. ستا بنايست، ستا شتمني او ستا واكمني به تر ډېره د خلكو په زړونو راج كوي.

غوارم درته ووايم، تا لپاره زما په زړه کې د گرانښت رېښې ډېرې ژورې دي. دې رېښو ته د مينې له چينې اوبه ورکوه، د غرور په وچکالی يې مه سپڅه. ما بوج مه گڼه، که څلرويشت ساعته وخت نشې راکولی، څلرويشت ثانيې وخت خو راکولی شې، قبولې مې دي. ستا د نظر او ارزښت وړی يم.

داسې بې سره دې عادت کړم
چې ودې نه وينم پيريان مې ونيسه

****

د خپگان علت مې ترې وپوښت، ويل يې:

- بد عمله يې!

- په دې بد عمله يم، چې:

سپگرت څکوم؟

سندرې اورم؟

فلمونه گورم؟

مخ يې را واړوه. د چوپتيا لمن يې ونيوه، د شېبه ځنډ وروسته يې خبرې

پيل کړې:

- نه! تا خو ټول هغه کارونه ياد کړل، چې ټولنه يې بد بولي. هغه کارونه

به دې ياد کړي وو، چې زما لپاره بد وو.

- لکه څه؟

- په دې بد عمله يې، چې:

ستري مشي د گوتو په څوکو کوي، غبر دې هېره وي.
شبهه وي، چې سترگې جنگ غواړي؛ مگر ته ځمکې ته گورې.
د دې پر ځای چې لاس مې زور کړې، په جېب دې ننويستی وي.
زما غبر وي، خو تا دېوال ته تکیه کړې وي.
له دېرې وارخطايي په خپلو وينستانو کې گوتې تېروي؛ مگر ما ته موقع نه
راکوي، چې وينستانو کې دې گوتې ووهم.
- بيا، په دې نېکعملي خو مې در گډ بوله!

د يو زرگي نه بل ته لار وي

چې زما خوښ يې ستا به ولي بد راځمه

****

دېر کله خو داسې هم شوي، چې له ورايه به مې پر يو چا نظر ولگېد،
کت - مت ستا په څېر به راته وايښېد، ستا په څېر جامې او بوتان به يې
پر پښو وو، د لېوني په څېر به مې ور منډې کړې، په اوږه به مې لاس ور
کېښود، وړاندې له دې چې ور تر غاړې شم، مخ به يې را واړوه، په
بخښني غوښتو به ترې را ستون شوم.

کله به مې ستا د خدا په څېر خدا واوږېده، نېغ به ودرېدم، ځير به
شوم، چار چاپېر به مې سترگې وگرځولي، هر تېرېدونکي به مې له نظره

تبر کر، مگر هېڅ به مې ونه موندل، پر مات نظر به مې د مخلوقاتو څېرو ته ور کتل، خو ته پکې نه پیدا کېدلې، ځينې به ستا په ستايل ولاړ وو، موبایل به يې غوړ ته نيولی و، خو د مخ را اړولو سره به يې شته هيلې هم را ورېژولې.

يو وخت له داسې پېښو نور ستړی وم. تر هغې به يې چې مخ را اړولی نه ؤ، په چا پسې مې منډلې نه وهلې، ورته به ځير وم، چې د مخ را اړولو مهرباني وکړي؛ مگر وېره راسره پیدا شوه، که داسې د مخ را اړولو په تمه پاتې شم، شايد ستا قيمتي او ارزښتناک ديدن له لاسه ورکړم.

بيا به مې منډې کړې، چې فقط ستا په څېر د ويښتانو ستايل به يې لاره، يا يې ستا د جامو په رنگ جامې پر تن وې او يا يې تا ته ورته قدم واهه، ور پسې به وم، چې ور نږدې به شوم او مخ به يې را واړوه، بيا به مې په بخښنې غوښتو ځان خلاصوه.

يو ځل خو داسې هم راسره وشو، چې پر يو چا مې سترگې ولگېدلې، پوره يقيني شوم، چې همدا ته يې. منډه مې کړه، پرته له دې چې غږ وکړم او يا يې پر اوږه لاس کېږدم، نبغ وړ غاړې وتم. لاسونه مې ترې کلک - کلک چاپېر کړل.

تر ډېره ورسره غږ په غږ وم، مگر ستا په څېر يې په غږ کې ټينگ ونه نيولم، په اوږه يې سر را کېښود، په غوړ کې يې راته غلي په لېوني ونه

ويل، د غېږې گرمي مې حس نه كړه، د وجود وږم يې له ځانه ورك نه كړم، په زړه مې وخوړه، چې نا اشنا كس ته دې غېږ وركړې. غېږ مې خلاصه كړه، له ډېرې حيراني يې خوله وازه پاتې وه، لاسونه يې د پوښتنې په انداز خلاص كړل، ما ځواب نه لاره، غلى ولاړ وم. ژر مې لاسونه د بخښنې په دود ونيول، سر مې تپت كړ، خندل يې، چې وړ ومې كتل، سيني د پاسه يې لاسونه نيولي وو، د زړه شكل يې جوړ كړى و. ترې روان شوم، ځان سره مې كرل رېبل، چې ستا د خېرې په لټون به لا څومره نابلدو او پردو ته وړ غاړې وځم، ځان سره په خندا شوم، منډه مې كړه، د مرحوم افضل شوق دا بيتونه مې په لوړ غږ زمزمه كړل:

څوك چې گوري راته

وايم دا به ته يې

څوك چې خاندې راته

وايم دا به ته يې

دا به ته يې

دا به ته يې

دا به ته يې

بس په دغه رنگه زه په دا او دا كې
په لټون ستا د خېرې د سلو يار شوم

****

وخ! څه خوږ درد لري، چې اشنا سترگې دې نا اشنا کړي. ژر زړه ته پټ لاس ور وړې، څړېکې يې حس کړې، سترگې پټې کړې، سر ښکته ونيسي، اوبښکې را وخوټېږي، ځمکه وچورلېږي، سر دې دروند شي، بلاخره دا ستر درد لمبه وکړي او په سکروټه اسويلي بدل شي. خپل محبت دې مخ ته ودرېږي، کټ - کټ وځاندي، سترگې يې ډنډ وي، لگيا شي:

- نه مې درته ويل، چې دې خلکو سره ډېر مه صادقه کېږه، دوی مينه نه هضموي، هر وخت دې د احساساتو سره مرگونې لوبې کوي، د بې وفايي کېرجنې خپېرې درکوي او که وس يې وشي، د خخلې په څېر دې په ډېران غورځوي.

په ځان به دې زړه وخورېږي، خپلو سترگو ته به خجالت اوسي، چې د راتگ لارو ته يې څومره منتظرې پاتې شوې وي، څومره يې ژرلې وي او څومره خلک يې د ده لپاره محوه کړي وي؛ مگر څه پایله؟ دا پایله نو کله منصفانه وي، هغه سترگې چې تا پرې د ټولو انسانانو د سترگو څخه زيات ډاډ لاره، ودې نه پېژني، پردی دې وگڼي او بل چا سره موسکې شي.

د مرگ د راتگ شېبه وي؛ مگر چې نه راځي، ممکن او ممکن بيا هم سترگې د هغه بې وفا لپاره د څو مرگونو شېبو د ژوند غوښتنه کوي.

بي وفايي مي کړې نه ده
که ته اوبه را خړوې بي وسه يمه

****

د يوازېتوب موقع به مي له خدايه غوښته. تياره کوټې ته به دننه شوم، په کټ به اوږد وغځېدم، گوشک به مي په غوړونو ننويستل، لاسونه به مي په سترگو کېښودل، ستا ثبت کړې خبرې او خدا به مي چالان کړه. هره خبره دې ما يو ځل نه؛ بلکې په ځلونو اورېدلې. له وېډيو مي ستا خدا بېله کړې وه، چې به مي کوچنۍ موقع ومونده، ژر به مي په موبايل کې را واړوله، ورته به ناست وم، نه پوهېږم چې څومره وخت به را باندې تېر و؛ مگر چې د موبايل بېټرۍ ته به مي وکتل، د چارج وروستۍ شېبې به يې وي.

په څومره سخته کې مي وپاللې، د زړه وينې مي درکړې، خو تا دومره ژر هېر کړم، چې هېڅ توقع مي نه درلوده. په تا مي د باور گراف دومره لوړ و، لکه يو ولسمشر يې چې پر خپل دفاع وزير لري. تا هېڅ څيز ته ونه ليدل، په ژړا دې کړم، خو ارام دې نه کړم.

ته به يې باور نه کړې، چې کله عطار ته ورشم، وايي کومه خوشبويي درکړم؟ ژر ورته ووايم، هغه خوشبويي راکړه، چې چا ته جانان ور په زړه

زه ميین نه يم! | ۲۱۱ |

کړي. عطار هم لکه زمونږ د حاله چې خبر وي، هماغه خوشبويي را کړي، چې تا به کاروله او مونږ به دې پرې د ځان مريدان جوړولو. د هماغه خوشبويي په سلگونه تش بوتلونه مې ساتلي دي. په فارغ وخت کې مې مشغولا وي، يو - يو را اخلم، داسې تمثيل کوم، لکه ته چې ما ته د خوشبويي ډالۍ را کوې او زه يې در څخه په مينه قبلوم. خلک مې د دې خوشبويي د نوم په تړاو پوښتي، ژر ورته ستا د نوم لومړنی او وروستی توری د خوشبويي د نوم په توگه ياد کړم.

په ژوند کې هېڅ نه غواړم، همدا خوشبويي بسنه کوي، چې پرې وپاييرم. بايد درته ووايم چې د بېلتون تاب دې نه لرم، کاش! کوم غر ملگری مې لرلی، چې د بېلتون په زغملو کې يې همکاري راسره کړې وای.

بېلتون دې داسې احساسېږي
لکه چې گوته دروازه کې گېره شينه

****

د وټس اپ په زنگ را وینښ شوم، را ياد مې شو، چې د خبرو وعده مې ورسره وه. ژر - ژر په ځای کې را نېغ شوم. کمپله مې له ځانه را تاو کړه، د اوکی تنۍ مې کېکارله، کېمره چالان شوه، غږ يې را ووت:
- پوره مې نه کړې د ځوانۍ خوبه

ډره - ډره يم د ميینتوبه

ويې خندل. سترگې مې وموښلې، تكيه شوم، ورو مې وويل:

- يوازې خوب نه؛ زموږ د ځوانۍ څه پوره شوي؟

- بيا دې گيلې شروع کړې؟

- خامخا!

اړيکه يې پرې کړه. موبایل مې پر بالنټ کېښود، پورته شوم، هيندارې

ته ودرېدم، ويښتان مې منظم کړل، جيک مې را پورته کړ، بيا د زنگ غږ

شو، گيلاس مې را واخيست، د کړکۍ تر څنگ ودرېدم، د اوکي تڼۍ مې

کېکاږله، کېمره مې گلانو ته ونيوله، غږ مې کړ:

- دا گلان ووينه، گوندې غوسه دې لږه ارامه شي.

- چې ته يې گورې، بسنه کوي، ما ته يې مه را بنايه!

- نو ته څه غواړې؟

- ځان را ووينه گلابه!

ومې خندل. کېمره مې سرو گلابو ته ونيوله، پرې غږ مې کړ:

- چې ځان در باندې ووينم، په بدل کې يې څه را کوي؟

- يو سوک او يوه څپېره!

- په کوم ځای؟

- سوک په سينه او څپېره په خټ کې.

اړيکه مې پرې کړه. منډه مې واخيسته، عينکې مې په سترگو کړې، چمن ته ووتم، په چوکۍ کې کېناستم، زنگ مې ور وواهه، کېمره مې ځان ته مخامخ کړه، ومې ويل:

- په زړه دې ارمان مه شه، گلاب دې وگوره!

- بد نظرونه دې ړانده وي، ځواني دې نصيب شه گلابه!

- ډېرې ستاينې مه کوه نو!

- ته سوځه، د خپل گلاب ستاينې کوم، بخيله!

غلی شوم. عينکې مې له سترگو ايسته کړې، را غږ يې کړل:

- د گلاب سترگې مې څنگه پرسېدلې ښکاري؟

- حال يې مه پوښته!

- بس کړه نو، سمه خبره وکړه!

- چې ښه پوهېږې، ولې مې ځوروي.

- نو ما خو درته سهار د خبرو وعده درکړې وه.

- ما ته تر ناوخته خوب نه راته.

- ولې؟

- خو خبرې دې راسره نه وې کړې.

اوف يې کړل. څه يې ونه ويل، اړيکه پرې شوه، د مېسېج کړنگ شو،

ليکلي وو:

په شېگيرو ميينه ياره

تا په دې وېښو شپو کې څه ليدلې دينه

****

راته کتل يې، ومې ويل:

- د ژوند طبيعت داسې دی، چې:

يوه ورځ به دې تر څنگ وي، بله ورځ به درسره نه وي، يو وخت به سره خوښ يئ، بل وخت به سره خپه يئ، مهمه دا ده، چې يو بل په زړه کې وساتل شي.

سترگې يې ښکته واچولې، وپې موسل:

هو، خو د ژوند طبيعت داسې هم دی، چې يوه ورځ خوښېدل او مينه، بله ورځ خپگان، بيا بيلېدل، بل وخت يواځېتوب او بلاخره د يو بل هېرول. ور غبرگه مې کړه:

- ډېر په اسانه دې دا خبرې ونه کړې؟

په داسې حال کې چې يو بل ته څومره گران وي، پر يو بل څومره پام کوي، يو بل ته نصيحتونه کوي، دا کوه، هغه مه کوه. په يخنۍ کې کورتۍ اغونده، د شپې ناوخته مه گرځه، د نشو - تماشو لړې تښته، ډېر غوړ او خواړه مه خوره، د ژوند يوه اهمه اړتيا مې يې، شتون دې سکون را بخښي.

خو بيا به هم سره بېلېږي؟ يو بل به هېروي؟

- که د انسانانو يو پر بل گرانښت کېدای شي، بېلتون او هېرېدن خو حتمي کېدونکي دي، که يو وخت در باندې پام کوي، يو وخت به دې د زندان د دېوال په څېر له خطرونو نه شي ساتلی. يو وخت که دې د ژوند د خوښيو د بقاء لامل وي، يو وخت به يې په ژوندون د ځان له پاره مړ حسابوي؛ تر څو د يو بل هېرېدن را منځ ته شي.

که به مې يو ساعت هېرېږي
رب مې دې هېر کړي دا ليکلي کتابونه

****

عادت مې گرځېدلې ؤ، چې فېسبوک پاڼه به مې خلاصه کړه، لومړی به مې پيغام پاڼه وکاته، په دې هيله چې پيغام به يې راغلی وي؛ مگر پيغام به مې ونه موند. ژر به يې فېسبوک پاڼې ته په دې اميد ورغلم، چې کوم نوي څه به يې ليکلي وي، درې - څلور کمينټونه او د زړه سټېکېر به ورکړم، خو هر څه به پخواني وو او د څه ليکلو مجال به ورته نه ؤ.

انځورونو ته به يې ورغلم. د هر انځور سره ليکنې به مې ولوستې، بېرته به يې تېرو پوستونو ته را وگرځېدم، بيا ځلي به مې په لوستلو پيل وکړ، هر پوست به مې درې - څلور ځل ولوسته، د يو معتبر کتاب د الفاظو په څېر مې هر توری له نظره تېراوه. داسې مې احساسوله، چې دروني معذورتيا مې د دې تورو په لوستنې سره رغېږي او ښه کېږم.

اخ! بی لوظه انسانه تا خو داسې څه وکړل، چې د سر د بنمن سره یې هم څوک نه کوي. له ټولو دې جدا کړم او بیا دې یوازې پرېښودلم. نښرا درته نه کوم، ځکه بیا هم زه دردېرم؛ خو دعا درته حتمي کوم، چې یو ځل دې در باندې څوک گران شي او لکه څرنګه چې دې ما سره وکړل، همدغه ډول چارې درسره وشه. وبه پوهېږې چې گرانښت څه معنا لري؟ یو څوک له نورو بېلول او بیا یې یوازې پرېښودل څومره زور لري؟ ما ته به تل گرانښت لري، که په دې دنیا وي، یا جنت وي او یا بل کوم ځای وي. له دې ادعا نه تېرېدونکی یم. دا چې تا ونه پاللم او رد دې کړم، زما په گرانښت کې کموالی نشي راوستلی، که ته نه یې، انځورونه دې لرم. د لاس نښې دې لرم. بسنه کوي چې د خپل زړه کیسې ورته وکړم.

زما یاد کې به د تل لپاره یې، کله دې فکر ته را نه شي، چې اوس به یې په زړه او ذهن کې ځای نه لرم، نه! زما زړه او ذهن ستا لپاره وقف شوي او وقف بل چا ته نه ورکول کېږي.

وینه په وینه نه پاکېږي، مګر مینه په مینې زیاتېږي، ما سره د هرې نادودې لپاره دې بڅښمه، په ژوند باور نشته، که زما له اړخه درته مزاحمت شوی وي، هیله مې ده چې په خپلې بزګۍ مې وبڅښې.

دا ناڅاپي مرګونه ډېر شول

جانانه خپل حق را بڅښه، خپل در بڅښمه

****

مودې وروسته يې وليدم، ويل يې:

- ډېره هڅه مې وکړه، چې احوال دې واخلم، مگر ونه توانېدم، چې ودې موندم. د ملگرو په بنډارونو کې نه وې، په خواله رسنيو کې نه ښکارېدې، د سيند پر غاړه هم نه وې، د پارک تر هغې غټې زړې ونې لاندې هم نه معلومېدې، د ناستې څوکۍ مو تشه وه، يوازې همدومره خبرېدم، چې ژوندی يې.

ومي موسل، ويل مې:

- د چا چې د نصيب نوم يواځېتوب وي، بيا خو ضرور ده، چې يواځېتوب يې په برخه وي، دا ښه ده چې يواځې يم، غوره بوختيا يواځېتوب دی، لږ به ځان سره پاتې شم، لږ به کتابونه ولولم، څه وخت به کتابونو سره ژوند وکړو، يو څه به ور ځنې زده کړو.

لنډ يې وخنډل، ويل يې:

- يوازې ځان سره مه پاتېږه، لږ د نورو سره هم پاتې شه، يوازې کتابونه مه لوله، انسانان هم مطالعه کړه، تا چې يواځېتوب ټاکلی دی؛ نو ژوند کله کوې؟

د شونډو په سر موسک شوم، ويل مې:

- د يو چا سره مينه كول او بيا يې پرېښودل، د انسان څخه د يواځېتوب
گوډۍ جوړوي. همدا د انسانانو مطالعه او ورسره پاتېدل وو؛ ځکه خو
يواځې شوم.

ماسک يې لرې کړ، پر مخ يې لاس رابښکه، ويې ويل:
- سمه ده. ته دې کتابونه لوله، خو داسې نه چې خلک در پسې لگيا وي
او بيا خبرېرم، چې ...

خپله يې کړه د بل يې نه اورېده
لېوني يار پسې شيشې خوړلې دینه

****

ما سره به يې چې کوم چلند کاوه، نېغ به مې فکر د (شهزادگۍ ډيانا) په
خبرې را وخرخېد، هغې ويلې وو:

((د نړۍ د ټولو مذهبونو خلکو ما سره مينه کوله، يو هغه و، چې ما سره
يې مينه نه کوله، د چا سره چې زما مينه وه.))

شهزادگۍ زما د زړه خبره کړې وه، کټ - مټ لکه زما په حال يې چې
پوهه درلوده. ما سره هم د مختلفو فکرونو خلکو مينه لرله، ناز يې را کاوه،
مگر يو انسان ؤ، چې ما يې د مينې خواږه ونه ځکل.

څه عجب قانون د دې دنيا دی، څوک چې دې خوښ شي، د کبر او
غرور پر اس سپور وي، هېڅ د مينې پر لار د قدم اوچتولو هوډ نه لري، ته

به ورته ټولې اغزنې لارې د مینې له گلابونو ډکې کړې؛ مگر هغه ناترسه به له یوې مخې د غرور په طوفان سره د مینې گلابونه مړاوي کړي. ته به د اوبنکو جرگې ور وړې، هغه به مغرورانه او مسخره بیزه خندا وکړي، ستا د سپېڅلې مینې عظمت به وننگوي، گرانښت به دې مرور کړي او خپل مغرورانه خوی به بیا تمثیل کړي.

په ځلونو مې ورته تشه ځولې کچکول کړه. هېڅ یې را نه کړل، تشې لپې مې ورته ونيولې، د مینې له خوږو یې را ډکې نه کړې، همېش یې خالي لاسونه له دره شړلې يم او هر وخت مې په دې زمزمې سره د زړه تکیه د ډاډ غر ته لگولې ده، چې ...

پرېږده چې اوبنکې مې بهېږي

د یار له دره بېنوا راغلی يم

****

د سرور او خوښۍ هغه ورځې چې ما به د دې خاورینې نړۍ پر مخ په یوې ښکلې جونگره کې تېرولې، ټولې د یوه شاعر خیال ته ورته وې. کله به مې داسې حس کړه، چې د رنگینو خوبونو په سمندر به لاهو شوم؛ ځکه ما د مینې د لېونتوب د نڅا ننداره نه وه کړې.

له کوم وخت راهیسې چې ما د هغه خوږ انسان د ښایست او اخلاقو مړیدي شروع کړې وه، سرور او خوښیو را څخه کډه کړې وه. مستانه او

شرارتي خنداگانو یې دومره خورولی وم، لکه برېوکی کې چې وچې
خځلې د ځان کنترول نه لري، په هوا یې کړي، وبې خرخوي او یو
نامعلوم ځای یې وغورځوي.

په رښتیا هم!

د مینې ژوند ډېر ښکلی دی، حتی د پسرلي د گلونو او نرمو ورمو هم
ډېر.

مینې ژوند را زده کړ، د ژوند په معنا یې وپوهولم او چې کله د مینې څخه
وړاندې ماضي ته سوچ وکړم، تېر ژوند هسې ضایع را ښکاره شي.

د تقدیر په دې پرېکړې ډېر خوښ یم، چې د یو داسې چا د ښایست او
ښکلي بشر د ژوند پر دښته مې د مینې قافله تم شوه، چې ما ته یې د
دې فرصت راکړ؛ تر څو د شپې تر ناوخته د سپورمې او ستورو نندارې
وکړم. د خالق تعالی په لا محدوده کایناتو کې د فکر کولو جوهر یې را
ولوروه. پر انسانیت د زړه خوږي احساس یې را پیاوړی کړ. شاعر څه ښه
ویلي دي:

دا د مینې برکت دی چې یې دغسې یو ځای کړو
کنه دومره فکر وکړه ته د کوم ځای او زه د کوم ځای

هېڅوک د چا له تگ وروسته نه مري، يوازې همدومره چې د پخوا په څېر مجلسونو کې گډون نه کوي، خدا نه ورځي، د بحث کولو حوصله نه لري، په چا کار نه لري، که څوک پرې کار ولري، بښنه ترې وغواړي، که بيا يې هم را ټينگ کړي، غلی ترې روان شي، ځای ور پرېږدي.

د دوی ذهن يوازې د يو انسان د نوم له تورو ډک وي. که د دوی د خوښې انسان په تړاو ورسره غږېږي، وخت در کوي او درسره غږېږي. که ټوله ورځ ورسره د مينې په خبرو بوخت شئ، د ستړيا احساس به ترې ونه گوري، لا به درته غوږېږي او په ډېر احترام سره به مو اورې.

يو وخت يې وپوښتلم:

- مينه دې کړې يا څوک درته گران شته؟

ما هم له ډېرې مودې د گران کلمه نه ويلي وه او نه مې اورېدلې وه. بېخي له چا سره مې مجلس نه کاوه، چرته گوبنه به ناست وم، کله به مې خندل او کله به غلی وم. مخ مې ور واړوه:

- داسې کله کېدای شي، چې انسان وي او مينه يې کړې نه وي. يا ورته څوک گران نه وي.

ويې خندل. لاس يې په تندي کېښود، شونډې يې وخوځېدې:

- ما خو مينه نه ده کړې.

- په حقيقت کې مونږ مينه يوازې دې ته وايو، چې هلک دې په جينۍ ميین شي او يا برعکس. مگر مينه له ځان سره هم کېدای شي، له خدای

تعالی سره هم کېدای شي. کله چې مونږ له ځان سره مینه وکړو، د خدای تعالی سره هم مینه کولی شو، د انسانانو، ټولني او د خپل هېواد سره مینه کولی شو.

- ته راته دا ووایه، چې ته له چا سره مینه لرې؟
پر موخه یې پوه شم، چې څه غواړي او د څه اورېدو تمه لري، ومې ویل:
- لومړی خو له ځان سره مینه لرم. بیا له خدای تعالی سره او بیا د خدای تعالی له مخلوقاتو سره مینه لرم او په مخلوقاتو کې بیا د څو انسانانو سره مینه لرم او په دې څو انسانانو کې بیا یو انسان بېخي ځانگړی و.

- یو انسان څنگه ځانگړی؟

- ځانگړی یعنې له نورو متفاوت انسان. چې هره خبره او کړنه یې خوند درکړي، که بد وکړي د ښو دلیل ورته پیدا کوو، که له مونږ سره خپه شي، بېرته یې مونږ پخلا کوو، بده دې پرې پېرزو نه وي.

سر یې د تایید په دود وښوراوه. ودرېد، غږ یې را ووت:

- مطلب اوس یې د شتون ویاړ نه لرې.

سر مې څرېدلی و، پر ځمکه مې کړښې ویستې، ومې ویل:

تا ته گيله نه کړم چې لاړې

ما د قسمت برخې پخوا بایللې دینه

****

جدي و، بحث يې کاوه، مسلسلې پوښتنې يې کولې:
- نه بڼايست لري، نه خوږوالی لري، ولې ورسره د چا زړه ولگي؟
ما يې څوکي تر څنگ کېښوده، د موبایل سکرین مې ور مخامخ کړ،
انځور مې يې ورته را واړوه، قلم مې ورته ونيو، زياته مې کړه:
- اوس يې ليکه، چې ولې ورسره د چا زړه ولگي، ځکه چې:
د رڼو اوبو په څېر يې، هر سړی له ليدو خوند اخلي.
د چنار د سيوري په څېر يې، هر سړی يخ والي ته دمه اخلي.
د گلاب د گل په څېر يې، هر سړی د بويولو هاند کوي.
د ملي سرود په څېر يې، هر سړی احترام ته درېږي.
د حاجي په څېر يې، هر سړی د برکت لپاره لاسونه ښکلوي.
چوپ شوم. غوښتل مې د ملگري غبرگون را څرگند شي، په تمه وم؛ مگر
هغه قلم په گوتو کې ټينگ نيولی و، ويې پوښتم:
- بس، همدومره!
موسک شوم. په سينه مې نازک سوک ورکړ، په غوسه کې يې خدا گډه
شوه، ومې ويل:
- بله دا چې...

يار د صفت محتاجه نه دی

په گلابونو عطر چا شيندلي دینه

****

ترې روان شوم. را منډه يې کړه، کلک يې له لاسه ونيولم، اوبنکې يې په سترگو کې ډنډ وې، په سينه يې سر را کېښود، سلگۍ يې شوې: - د بېلتون تاب نه لرم، وژل کوي. د دې ضمانت به څوک وکړي، چې بيا سره ووينو؟

سترگې مې پټې وې، نه مې غوښتل دا شېبه بل څه ووينم، ټوله هڅه مې دا وه، چې د زړه درزا يې په دقيق ډول واورېدلې شم، فکر را ولويد، په رښتيا هم! څه ضمانت شته، چې بيا به سره سترگې په سترگې شو که نه؟ داسې هڅه مې پيل کړه، چې گواکې ډاډه يم او د بېلتون له جبر نه وېرېرم. سترگې مې خلاصې کړې، په لوېدلي غږ مې زياته کړه: - نړۍ د لکونو انسانانو د بېلتون شاهد ده؛ مگر هېڅ څوک هم د چا په تگ نه دی مړ شوی، يوازې او يوازې څو ترخې او خوږې خاطرې - څو شېبې خنداوې - يو څو د لاس نښې - څو ډالۍ شوي گلابونه او څو جوړه ييز انځورونه د يو چا له تگ وروسته پاتېږي.

سر يې را نېغ کړ، داسې يې را وکتل، چې زما له بدن يې ټولې کرکې وشړلې، په يو جدا انداز يې خپل دروني غږ د سترگو له طريقه را منعکس کړ، ټينگ نه شوم، بې اختياره مې اوبنکې وبهېدې، ستونۍ مې بند - بند شو، په نښتې غږ مې دا ټپه بدرگه کړه:

ما ويل زه به درته ژاړم

تا له بازاره سترگې سرې راوړې دینه

****

د واوړې بخرکي په مزه را ښکته کېدل، څرخک يې خوړ، سوچ مې واهه، ژور تللی وم، د موبایل کړنگ شو، پر واټساف مېسېج و، شمېره نا آشنا وه، لیکلي يې وو:

- که فارغ يې کولای شم، څو دقيقې وخت مو ونيسم؟! موبایل مې سترگو ته نږدې کړ، شمېره مې څو ځل تکرار کړه، په پروفایل يې د گلابو انځور څرېدلی و، ومې لیکل:

- وبخښئ! کولای شم وپوهېرم، چا سره د مېسېج لیکلو وياړ لرم؟! په لومړي مېسېج کې يې زړونه را ولېرل، پسې يې هغه سټېکر را ولېره، چې مخ ته يې لاسونه نيولي وي. بيا يې لیکل پيل کړل:

- دروغجنه! په خپلې خبرې وختې، ولې هېر دې شو، چې راته ويلي دې وو، (ځان پېژندنه کې خطا وتلی شم؛ خو ستا پېژندنه کې ماسټر يم.)، اوس اړیکه نيولی شم؟

مېسېج مې درې ځل ولوست. يقين مې نه راته، بدن مې يخ شو، له سينې مې کلک لاسونه چاپېر کړل، بالنبت ته تکیه شوم، هيچاني حالت مې درلود. ځواب لیکلو ته ناتوانه وم.

بيا يې مېسېج راغی، د سوالیې دوې علامې يې را لېرلې وې، منجمد وم،

د الفاظو قحطي را باندې راغله، فقط ومې ليکل:

- کولای شئ!

اړیکه يې ټينگه کړه. خبرې يې کولې، وار په وار يې پوښتلم، له ما سم

الفاظ غلطېدل، لکه د قاضي پر وړاندې چې بيان ورکوم. ويې پوښتلم:

- روغ يې؟ خبرې دې ځنډنې راځي.

پر ما خولې را ماتې وې، په لټه وم چې ښه الفاظ را ټول کړم، تر اوږدې

شېبې چوپ وم، جاج يې زما واخيست، اړیکه يې پرې کړه، سمدستي يې

په مېسېج کې را وليکل:

د محبت گرمي دې ولېدله

په يخو واورو کې خولې شوې که نه

****

دقيق نه وم، چې څومره وخت به يې د نظر ښکار وم. ما په ټيټ غږ

ميوزيک اورېده، انځور کې مې سترگې گنډلې وې، گوتې مې د انځور په

نږدې کولو او بېرته لرې کولو بوختې وې، ملگری مې تر څنگ کېناست،

سترگو ته يې را وکتل:

- پرېږده يې، دا انځور څه درکوي؟

موسکا مې وکړه، هماغسې انځور سره بوخت پاتې شوم. شېبه غلی وم، بیا مې سکرين ملگري ته ور مخامخ کړ، انځور ته مې گوته ونيوله، لگيا شوم:

- حوصله راکوي. د ځان لپاره، د ملگرو لپاره، د ژوند لپاره! سکون پکې مومم. داسې سکون چې د نورو پر وړاندې پُرسکونه چلند کوم، ډاډه او باوري روبه خپلوم.

مينه راکوي. داسې مينه چې د ځان او نورو سره د مينې کولو انرژي او پيغام را ډالی کوي، بشر سره د مينې ټينگار غواړي. هيلې راکوي، داسې هيلې چې د ژوند هره مړاوې او ايره شوې هيله مې را ژوندۍ کوي، د نېک بختۍ زيري را اوروي.

او تر ټولو ډېر څه چې را کوي، هغه دا چې هر ځل يې انځور وينم، سترگې يې ټينگې وعدې غواړي، چې زړونه رغوه، ماتوه يې مه! ځکه د زړونو ماتول، هغه گناه ده، چې د ابرهه تر گناه ستره ده.

ملگري مې په اوږه لاس را کېښود، سر يې د تاييد په دود وښوراوه، ودرېد، غږ يې کړ:

دا ځينې خلک زورور وي

چې زړه ته راشي، بيا ترې کله ځي ميينه

****

سر يې د دېوال سره لگولی و، نبي اړخ ته يې کتل، خوابدي يې له خېرې نېکارېده، ور وړاندې شوم، په اوږه مې سر ور کېښود:

- وړاندې له دې چې مينه مو کړې وای، بايد دا فکر مو کړی وای، چې دا خلک او ټولنه مينه هضمولی شي او که نه؟! څوک خو به زمونږ په مينه نه خپه کېږي؟ د چا د ځورېدو لامل خو به نه يوو؟ اخ! مونږ څه وکړل، يوازې مو يو بل ته وکتل، د ځانونو خونې مو وغوښته. دا مو هېر کړل چې دلته دوه انسانان خونې گرځېدل او اوسېدل، د جرم په توگه گڼل کېږي. د چا په زړه نه ځايېږي چې دوه ميين دې وځاندي، وگرځي او خونې ژوند وکړي. دلته خو هڅې کېږي چې څنگه او په څه ډول دوه ياران - دوه انسانان او دوه ميينان بېل کړل شي.

پرتله له دې چې را وگوري، ورغوی يې په چپ بارځو رابښکه، په دوه غټو سترگو کې يې لس نړۍ غمونه را وخوټېدل، په غنم رنگو بارځوگانو يې د ژوند او مينې رنگونو راج کاوه، شونډې يې وخوځېدې:

- ومنه که د چا بد مې غوښتي وي، يا مې چا ته د بد رسولو اراده کړې وي؛ نو ولې زمونږ ښه نه غوښتل کېږي؟

ما يې سترگو ته کتل، لکه د چينو په څېر خوټېدلې، اوبښکې يې ښکته په گرېوان ور څڅېدلې، د جرأت په تاو مې د لاسونو غټې گوتې بارځوگانو ته ور وړاندې شوې، اوبښکې مې ور وچې کړې، په لويديلي غږ مې ور زياته کړه:

- خبره خو همدغه ده کنه، چې تا ته د مینې ژور اړخونه معلوم دي او په دې پوهه لري، چې د دوو خوږو تر منځ د نفاق او بېلتون تخمونه شیندل، خو مره زور لري.

زما خبره یې ونيوله، ځمکې ته یې اشاره کوله، ما چې لاندې نظر وکړ، د بوټ تر څنگ مې مېرې گړندی حرکت درلود، را غږ یې کړل:

د مینې زور راته معلوم دی

په مېرې پښه نه ږدم چې یار به یې پاتې شینه

****

تیارې خوږې وې، رنگا رنگ رڼاوې تر سترگو کېدلې، د کړکۍ پر ژۍ مې زنه ایښې وه، ماښام نوی ښکارېده، ما لا د خونې گروپونه نه وو روښانه کړي، تیارې او یواځېتوب کلک نیولی وم، د اجازې لطف نه یې کاوه، چې پورته شوی وم او د خونې گروپونه مې روښانه کړي وای.

زړه نه صبرېده. یا یې دیدن غوښت او یا یې یواځېتوب او تیاره غوښته. دیدن خو را باندې قحط ؤ او داسې ترې بې برخې وم، چې په لرې تصور کې مې هم نه شو کولای.

یواځېتوب او تیاره خو خپل واک کې وو، گیلې مې ورته وکړې، بې وسي مې وړاندې کړه. راته غوږ وو، ذره حرکت مې ور څخه حس نه کړ، دومره د مینې قدر یې وکړ، چې په ځان او خپله مینه یې ویاړ را وبخښه، کلک - کلک را غاړې وتل، وېې زغملم.

پورته شوم، په منډه له خونې ووتم، پرته له دمې د پارک منځ ته ورسېدم،
ودرېدم، شاوخوا مې وکتل، خراغونو شين چمن ته ښکلا وربخښله، نري
باد گلان په نڅا کړي وو، لرگيني څوکۍ ته مخامخ مې گونډې ولگولې،
غير ارادي راڅخه د بدن حرکتونه او خبرې پيل شوې، داسې لکه په
څوکۍ چې څوک ناست وي او مقابل لوري مخاطب کړی وي.
د پارک له منځه خلک تېرېدل. را ليدل يې، خدا يې کوله او مسخره يې
گرځولم؛ مگر پوهېدل م چې د دې نړۍ او پېړۍ خلک په څه پورې خدا
نه کوي، هر څه دوی ته د خدا او مسخرې وړ ښکاري.

څوکۍ ته ور نږدې شوم، داسې اخته شوم چې گواکې يو څوک شته او پر
ما د خپېرو او سوکانو نازک گوزارونه کوي، د زړه له زوره خدا راغله،
سترگو مې اوښکې وکړې، خدا په ژړا په بدله شوه. د تشې څوکۍ په
سینه مې دا ټپه د امانت په توگه وليکله:

هر هغه ځای ته اوس ژرېږم

چرته چې شوي وو زمونږ ملاقاتونه

****

خان بختور احساسوم، ځکه حتماً به يو وخت پوښتل کېږي، چې څوک درته گران شته؟ يقيني يم په زړه به دې لکه د باران د څاڅکو را وورېږم. سترگې به دې ډنډ شي، پټ به په زړه کې زما نوم واخلي.

سور اسوبلی به وکړي او سر به دې ښکته وځړېږي. په رېږدلو شونډو به ځواب ورکړي، وبه وايي هېڅوک هم نه لرم، چې راته گران وي. زړه به دې ډک شي، منډه به کړي. کوټې ته به ننوځي، دروازه به ځان پسې بنده کړي، پر مخ به پرېوځي، چېغې به کړي:

- څه عجب انسان ؤ. ډېر راته گران ؤ، پرته له هغه ژوند د پیکه شربت په څېر مزه لري.

تا سره زما لپاره وخت لکه د انځر گل او ما سره ستا لپاره وخت لکه د خزان پانې دي. د ښايستونو سترې بېلگې داسې تا سره نه ښايي. تا سره خو خوند داسې کوي، چې د خپل پراخ ښايست په اندازه وخت پېرزو کړي. ومنه هغوی چې زړه يې مات شوی وي او بيا هم درسره د درناوي څخه کار اخلي او د خبرو لپاره دې لېوالتيا ښايي، رښتيني مينه غواړي. هغه ورځ دې ياده شي، چې لويديځ ته پرته ورېغې سره غاړه - غړي شوي. اسمان وغرمېږد. چوپتيا شوه، ورېغې تورې شوې، د اسمان غرمېږدا زياته شوه، غټ څاڅکي پر مخونو ولگېدل، د خاورو نمجن بوی حس شو، يخ او خوږ باد وچلېد، باران شرکنده شو.

یخني دې کېدله. ژر مې خپل جامپر وويست، ستا له اوږو مې را تاو کړ،
ودې خندل، سترگې دې کړې کړې، څه دې ونه ويل. د ونې ډډ ته دې
تکيه ولگوله، د باران د څاڅکو په ننداره شو، پر سړک يې پوکاڼۍ کولې،
د ونو له پانو څاڅکي څڅېدل.

در وړاندې شوم، په اوږه مې لاس در کېښود، د جامپر تنۍ مې در بندې
کړې. شونډې دې و خوڅېدې:

- گلابه! د خدای تعالی له پاملرنې بې برخې مه شې.

- د پاملرنې يوه بېلگه يې در وښاييم؟

سر دې د هو په دود وښوراوه، توجه دې زياته شوه، ومې ويل:
- ته!

اه!

اوس هر څه ختم شوي ښکاري. تل مې د خپلو ښو پايله، ښه ترلاسه
کړې؛ مگر يوازې ستا په مورد کې بد را رسېدلي دي. نه پوهېږم چې ولې؟
له ډېره درده انسان لکه په تبي د ننې په څېر ترسکېږي، کله يې چې
جرم معلوم نه وي او سزا ورکول کېږي.

ستا د وصال په هيله مو ځواني ورژېده. نه را وگرځېدې او نه د راگرځېدو
هيله دې لرم. شاعر وايي:

نه پوره شول ارمانونه، نه تعبير شول ټول خوبونه

د ځوانۍ ناترس دېواله، څه بې وخته را نرېږي

****

خاموشی وزرې غورولې وې. شاو خوا ټول دېوالونه، ونې او تيرې چوپ
بنکارېدل، لکه قتل چې شوی وي. مونږ دواړه يوازې ناست وو، چوپتيا
حاکمه وه، يوازې د زړونو دربا مو اورېدله.

صبر مې تمام شو. ما يې د بنکلې غاړې لاس را تاو کړ، زما غېرې ته يې
سر را ړنگ شو، سترگې په سترگو شو، طبيعت اهنګين شو.

تل يې غوښتل، چې زما په غېره کې سر کېږدي. لاس مې ور وغځاوه، د
تندي له خوا مې په ويښتو کې گوتې ور تېرې کړې، زما لاس يې ونيو،
بنکل يې کړ، په زړه پورې يې ونيو، سترگې يې پټې کړې، شېبه وروسته
يې زما د ورغوي بنکلول پيل کړل.

خه ډول يې چې زما په غېره کې د سر اېښودل خوښېدل، داسې زما د
ورغوي بنکلول خوښېدل. د بنکلولو دې لړۍ تر ډېره جريان درلود.

مونږ دواړو غوښتل، چې تر ډېره دې دا لړۍ همداسې غځېدلې وي؛ خو
د وخت جبر د اجازې لطف نه کاوه، تر څو خپل زړونه د مينې په خوږو
سره معطر او خړوبه کړو.

ديدن د خوار پټي غله ده

نه به پرې مور شې، نه به وترې پنډونه

****

په زړه مې د خفگان ډوبې تيارې مسلطې شي، د ډېرې تنهائې د بام سر ته پورته شم. لاس تر زړې د شين اسمان په غوړېدلي فرش د ستورو نندارې پيل كړم، له سترگو مې د جدائې اوبنكې په بهېدو شي.

ژر دې انځور را په زړه شي، وارخطاء د موبايل پسې لاس ور وغځوم. په سكرين دې خندنې خېره را ښكاره شي، خپلې سينې ته يې نږدې كړم.

له سترگو مې بهېدونكې اوبنكې د موبايل پر سكرين ور وڅخېري. خندنې خېره دې د ژړا نه كولو په پار اشاره كوي؛ خو اوبنكې خپل ياغيټوب ښكاره كړي، ځكه د اوبنكو سمندر ډير وخت چوپ و او اوس په خپلو طوفاني خپو سره د چا د گرانېت لپاره د ليلونه تراشي.

عجبه وي، زما له سترگو د اوبنكو رودونه بهېري؛ خو ستا پر شونډو لا هماغسې نرۍ مسكا خوره وي. زه هم حيران شم، چې ولې زما د سپېڅلو اوبنكو پسې دې خندا شي؟

زه د پوښتنو په گرداب كې څرخېرم، چې سترگې دې نورې هم له مينې ډكې شي، مسكا دې نوره هم خوره شي. داسې وانگېرم، چې راته وايي: - لېونيه!

ستا له اوبنكو سره زما د زړه وينې بهېري، ژړا بس كړه، ځكه ستا په گلاب مخ د اوبنكو د سپلاب له امله، بدرنگې لارې جوړېدل نه غواړم.

زړه مې را ډک شي، انځور ته دې ډېرې گيلې کتار کړم، خو ستا غبرگون
يوازې نرۍ موسکا وي، بيا لگيا شم او شفا بخشو سترگو ته دې دا بيت د
وروستۍ گيلې په توگه زمزمه کړم...

ما جرگې د اوښکو در وږې
ته ناترسه په خدا شوې

****

د پخلاينې لپاره يې د پلمې په لټه وم، هېڅ لاره نه را جوړېده، تقريباً له
څلرو شپت ساعتونو راهيسې مرور وو، نور ناتوانه وم. په غږ پسې يې مږ
کېدم، غږ خو يې ما اورېده؛ مگر په هغه غږ پسې يې بېخي ناقرار وم، چې
زه به يې پرې مخاطبولم.

تنگ شوم، چاپېريال راته سور تنور وگرځېد، هر شور لولپه کولم، گوشک
مې په غوږونو نويستل، هر غږ را باندي د چاودنې په څېر بد لگېده،
ارامښت يې را څخه ترورې، غلی و خوځېدم، يو ځای گوبنه کېناستم.
د خښتې غوڅه ټوټه مې را پورته کړه، پر ځمکه مې کرښې را کارلې،
سوچ په مخه کړم، پوښتنو په سر واخيستم، د مرورتوب څه گټه؟
په پوښتنې پسې پوښتنه ذهن کې را زرغونېده، ځان ته مې خيال نه و،
شايد د ځان سره مې خبرې کولې او هرې پوښتنې ته به مې ځواب وايه.

يو ماتم مې پر وجود گډ و. زره مې په ځان پسې دردېده، د مرورتوب گټه مې ناڅاپي حس کوله، گرانښت يې را ډېراوه، د ځان سره مې وعدې کولې، چې بيا به يې نه خپه کوم، د تپي لاس په څېر به يې پالنه کوم او هېڅ يوې پېښې ته به د دې موقع نه ورکوم، چې حتی د څو ثانيو لپاره دې مونږ له يو بله بېل کړي.

په همدې چرتونو کې وم، نهايي تصميم مې ونيو، واټساف ته ورغلم، ليکل مې پيل کړل، گوتې مې رېږدېدلې، مېسېج ليکل مې بشپړ کړل، بېرته پښېمانه شوم، له واټساف ووتم.

فېسبوک ته لارم. ومې ليکل:

مسلماني په چا کې نشته

مرور گرځم څوک مې نه پخلا کوينه

فکر کوم زما څرڼه به يې ليدلې وه، سمدستي يې زنگ را وواوه، له ډېرې وارخطايې د اوکې تنې نه کېکارل کېدله، په يوه نرم غږ يې مخاطب کړم:

نه مې ته شي هېرولې، نه زما له خياله وځي

څه پخلا به شو جانانه، زه هم ستړی ته هم ستړی

****

داسې بد يې عادت کړی وم، چې په کنگل ماښام به يې د ښار لوړې برخې ته وخېژولم، په غټو تېرو به وغځېدو، نوې راختلې سپورمې. ته به

مو نښه راغلاست ووايه، د ښار فضاء به چې څومره په څراغونو رنگينېده، خوشالي به يې ورته کوله او د ډېرې شوخۍ به يې نازک سوکان او خپېرې سينې ته را ونيولې.

خو اوس مې په ماښامونو قاتلې خاموشۍ مسلطې دي، په هماغه غټه تېره يوازې غځېدلې يم، ستوني مې ور پسې د خپگان غوټې کړې دي، د ښار هره رنگيني شکنجه راکوي، سترگې پټې کړم، وژاړم، اوبسکې د غټې تېرې په سينه ور مېلمنې شي، ژر گوته ور وړم، نوم يې چې وليکم، شيندلو خاشکو ته د يووالي ښکلا ور وبخښي.

ای، کاش!

چې اوس راسره وای، سپورمۍ ته به مو په غبرگو اوازونو زمزمې کولې، شوخۍ به مو کولای، د هماغه پخوا په خېر؛ چې خادر به دې را څخه کش کاره، تاو را تاو به دې کړ، خو له شوخۍ ډک گوزارونه به دې را پېرزو کړل، ما به د درد تمثيل وکړ، ته به را نږدې شوې، ژر به دې د همدردۍ تمثيل پيل کړ.

ستا تمثيل به په خندا کړم. ما به چېغې کړې، تا به له غورونو ونيولم، تر هغې به دې غورونه کش کارل، چې يخنۍ به دې لاسونه وسوځول. ژر به را نېغ شوم، خادر به مې غبرگ ستا له لاسونو را چاپېر کړ.

په څلرويشت کلن ژوند کې بد عادت مې چې وليد؛ هغه د انسان سره عادت کېدل و. داسې به دې عادت کړي، چې يوه شېبه دې تر څنگ نه

وي، د لېوني په څېر کارونه او فکرونه به کوي؛ خو چې تر څنگ دې
مېشت وي، د ټولې دنيا په بې اعتنايي کې به شېبې تمامې شي، تر ټولو
ښه احساس به کوي، د يو شتمن په څېر غرور به درسره مل وي.
اوس ناست يم، د خپلو تېرو جنتي ماښامونو په ياد کې مې څو وړې
شمعې بلې کړي، ورو - ورو ويلې کېږي، زما د زړه څخه هم د لرغونو اتش
پرستو معبد جوړ دی، هېڅ يې اور نه مړ کېږي او نه غواړم چې داسې ژر
دې ستا د يادونو پالل پرېږدم؛ تر څو مې چې په رگونو کې د وينې جريان
دوام لري، ستا يادونه به لمانځم.

جانانه ستا په جدايي کې
لکه ښارو په چېغو کلي خبرومه

****

د لومړي کتاب د چاپ په پار مې ځړونه خپره وه، گرمې مبارکۍ را روانې
وې، چا ډالۍ غوښته او چا يې د ترلاسه کولو ځايونه پسې غوښتل.
ناخپه يې زنگ راغی، اړيکه مې پرې کړه، په مېسېج کې مې ورته وليکل:
- ډېر وبخښئ! مناسب ځای نه يم.

د غوسې سټېکري يې را ولېږه، سمدستي يې پيغام راغی:

- څنگه دې راته ويلې نه وو، چې کتاب دې ليکلی دی؟

- ته مې حيرانولې.

- تر اوسه مې باور نه راځي.
- کله راځي، چې کتاب درته ډالۍ کړم؟
- مېسېج ته يې د غوسې سټېک وړکړ، ځنډ يې وکړ، ويې ليکل:
- يو کتاب دې پرديو ته ډالۍ کوه، تر اوسه دې خپل او پردي ونه پېژندل.
- تر تا زر ځله قربان شم، زر واړه کتابونه ستا په چوپړ کې حاضر دي.
- زړونه يې را ولېرل. پسې يې غريز پيغام راغی:
- د سپين غر هومره لوړې او درنې مبارکۍ ومنه! قلم او فکر دې د اب زم
- زم په څېر وگرځه.
- غر يې د ورېنمو په څېر نرم ولگېد، ور ومې ليکل:
- ادب، مينه او مننه!
- فکر کوم! ناول دی؟
- هو، همداسې ده.
- منځپانگه يې په څه را څرخي؟
- که له وړاندې يې درته ووايم، تلوسه يې ختمېږي.
- د حيرانتيا سټېک يې را ولېره، ودرېدم. جيک ته مې لاس کړ، د مېسېج
- کړنگ يې شو:
- پليبيز، ووايه!

- منځپانگه يې په کوچنيتوب کې د کوژدې په ناوړه دود را څرخي. يعنې هغوی چې لا د ښو او بدو تفکيک نشي کولای، د ژوند پر بکړې يې کېږي.

- اممم، تاسې مهربان ياست.

- مهربان خدای تعالی دی، چې تاسې يې را لورولي یئ. سمدستي يې پيغام راغی، ليکلي يې وو:

خدایه دا ټول خلک ړانده کړې

چې زه د يار غېږې ته ځان ورسومه

****

درب شو، مخ مې را واړوه، گوندې يې پر ځمکه لگولې وې، سر يې ښکته څرېدلی ؤ، سلگۍ يې تر ما په سختۍ را رسېدلې، را وگرځېدم، مخ ته يې ودرېدم، سترگې يې را نېغې کړې:

- نو ومې وبخښه، بيا به داسې نه کېږي.

نه پوهېدم چې د رحم سره ناڅاپي څنگه نا اشنا شوم، مخامخ ورته کېناستم، سترگې مې پرې رډې کړې، چبغه مې کړه:

- ورشه!

زما د ټولو هغو گرانو ملگرو څخه بخښنه وغواړه، چې زما پر شونډو به يې د خدا راوستلو لپاره پلمې لټولې، هماغه ملگري چې زما خبره به يې

خُمکې ته نه غورخوله، هغه نازولي ملگري چې د مينې او ارزښت حدونه يې ډېر وسيع وو؛ مگر ستا لپاره مې خپه کړل.

ټولگيوالو ته مې هم ورشه!

چې ستا لپاره مې ورته د څنگ چوکۍ پرېښي دي او را څخه خپه شوي دي. هماغه خواړه ټولگيوال چې د سکني ورور په څېر به يې پاللم، هماغه همکار ټولگيوال چې په هره سخته کې يې بېنوا نه يم پرېښی، حتماً يې د بشري وس مطابق پاللی يم؛ خو بيا هم ستا لپاره مې خپه کړل.

داسې ډېرې نورې اړيکې چې بايد ما پاللی وای، ستا لپاره مې ونه پاللي، خو تا څه وکړل، هنن؟

خبرې مې بس کړې، له سترگو يې څو اوښکې پر بارڅو ورغړېدې، ومې نشوای زغملي، غلی شوم، د سترگو خوږوالي يې ملامت کړم، داسې احساس مې وکړ، چې په خبرو کې له لېمېټ واوښتم.

له لاسونو يې کلک ونيولم، مچې يې کړل. سر يې په نازکو اوږو دروند شو، زما پر اوږه يې را کېښود، په ويښتانو کې مې گوتې ور تېرې کړې، په تندي مې د ښکلېدو موقع ورکړه، د شاعر دا بيت مې د بخښنې لپاره ور ډالۍ کړ:

سر دې را پورته کړه خو بيا به وعدي نه ماتوي

ما دښمنان بخښلي، ته خو مې جانان يې ياره

****

ستا هېڅ حق نه جوړېږي، چې وغږېږي او د ځان د سپينوالي لپاره دلايل وتراشي؛ ځکه ته خو د يو وسله وال لوتېمار په څېر وي، ځواني دې را څخه ولوتوله، ما د ډېرې بې وسۍ غږ نه شو ويستلی، تا په بې رحمۍ را څخه خنداوې واخيستې، ما هڅه او هيله وکړه چې هر څه را څخه مه لوتېه؛ مگر ته دومره په زړه کاني شوې، چې د يو اضافي توکي او خځلې په څېر دې په ډېران وغورځولم.

اوس به د چا په کار شم؟ ښکاره ده چې څوک مې نه قبلوي او بايد چې قبول مې نه کړي؛ ځکه ما سره څه دي، چې د قبلېدو وړ دې شم؟ زه خو لکه کالبوت داسې يم، نه خندا لرم او نه ادا. وچې شونډې، هډوکي مخ، بېر وښتان او نا منظم حرکات کله د منښتې وړ جوړېدای شي، اااا!

تا خو دا هم کولی شو، چې ناز دې راکړی وای، پام دې را باندې کړی وای، څنگ کې دې گرځولی وای، گلاب دې راته ويلي وای، خو څه؟ يوازې همدومره چې د يو اغزي په توگه دې راته نظر وکړ، ودې رېبلم، د لمر په وړانگو دې وچ خځله کړم، بيا دې د خپلو ستمونو په لمبو وسوځولم او ايرې دې وگرځولم، د نفرت په باد دې هوا ته پورته کړم او ودې شيندللم.

د ظلمونو ډېر روايتونه او تاريخونه مې لوستي وو، خو ستا ظلمونو د تاريخ ټول ظلمونه ونړول؛ ځکه تاريخي روايتونو د داسې ظلمونو هېڅ يادونه نه ده کړې، چې له يو چا دې په ژوندوني مړۍ جوړ کړای شي، مگر تا وکړل او يوه رښتيني مينه وړاندې له دې چې خپل منزل ته ورسېږي، سپکه او بې قدره کړه، زمانې او خلکو ته دې بدنامه ور وپېژندله او يو له مينې ډک زړه دې گناهگار حساب کړ، خو دا په ياد ساته، چې ...

نور به دې هر يو ستم هېر کړم
خو بې قدرې به دې تر عمره يادومه

****

- د زړونو پيوند کېدل په ډېرو هڅو پورې تړلي نه دي؛ بلکې دا طبيعي ده چې د يو چا د زړه ژورو ته کښته شوی، بيا چې هر څومره عادي خبره او کړنه کوي، هغه ته به ډېره ارزښتمنه وي. ته به ورته ارزښتمن يې، ستا د موبایل زنگ او مېسېجونه به ورته دومره ارزښتمن وي، چې هېڅکله به د سټريا احساس نه کوي او شېبه په شېبه به دې د هر زنگ او مېسېج دومره اکرام او قدردانی کوي، لکه د يوه عزتمن مېلمه پر وړاندې چې ترسره کېږي.

ښه پوهېدم چې تقرير مې اوري؛ مگر داسې مې ښودله چې دلته شتون نه لري او زه يې نه وينم. بېرته مې د ملگري په اوږه لاس واړوه، تقرير مې روان وساته:

- ورک يې کړه، ډېره هڅه مې وکړه، چې زړه به يې شم؛ خو په زړه باندې يې هم نه شوم. څومره سخته وي، چې ستا به يوه شېبه له زړه نه وځي، هڅه به کوي چې په يو ډول نه يو ډول ځان ور ياد کړي؛ مگر هغه داسې چلند وکړي چې ارمان درشي، کاش يا د دې دنيا پر مخ زه زېږېدلی نه وای او يا مې بېخي ورسره پېژندلی نه وای.

غلی شوم، ملگري راته سترگه کېکارله، ويې پوهولم، چې بشپړ دې اوري، دوام ورکړه. ما هم غاړه تازه کړه، بيا لگيا شوم:

- څه خوند به يې درلود، چې طبيعي يې د زړه ژورو ته کېښته شوی وای، بيا به د قدرمن مېلمه په څېر ارزښت راکول کېده، ناز به مې کولای شو، په خلاص زړه به مرورېدلی شوم، اوس خو چې مرور هم شم، دومره ځان ناگاره واچوي، چې گوندې په هېڅ هم نه پوهېږي، مجبور يم، ځان خپله ور پخلا کړم او خلاصه دا چې ...

د ډاره غږ کولی نه شم

د سوال ياري ده اوس به ښکته شينه

****

د خوښۍ او خپگان گډ احساس مې درلود. خوښ خو ځکه وم، چې ما يې د ديدن هېڅ موقع له لاسه ورکړې نه وه، حتی که يوه ثانيه وخت به هم و، د تشریفاتو قطعې د عسکر په څېر به منظم او تيارسی په خدمت کې حاضر وم. پر انرژي او له ولولو ډک وجود سره به يې ما د سترگو طوافونه کول.

ديدنونه خو د خدای پاک په امر کېږي، مگر ما هم د بندگۍ پوره - پوره حرکت کاوه او خدای تعالی به را مهربان شو، له برکتونو به يې د ديدن شېبې را ډکې کړې، نه به د چا مزاحمت و او نه منافقت، يوازې او يوازې محبت او محبت، بس خلاص!

د خپگان ویر مې هم په وجود گډ و، ځکه د يوې ناڅرگندې مودې لپاره له يو بله جدا کېدلو. حاکم وضعيت او شرايطو ته مې چې کتل، بيا ليدل ناممکن نه وو؛ خو ممکن هم نه ښکارېدل يا شايد ما د خپل بخت په تړاو ويره درلوده، ځکه همېش ما سره په بېلتون کې مل پاتې شوی و او هغه خلک يې را څخه بېل کړي وو، چې ما د خپل ژوند د بايللو جواړي کولی شوه، خو د دوی له لاسه ورکول مې په هېڅ دليل نه غوښتل؛ مگر له ما يې بېل کړي وو.

هيلى او د جانان ډاډو، چې د راتلونكي لپاره يې خوښي رابخښله، خو د جدايي شېبو ناهيلى كولم او داسې احساس يې را كاوه، چې په ډېره لويه كچه جوارې كوم او خپله ټوله ارزښتمنه شتمني بايلم. هر څه مې ليدل او درك كول؛ مگر د مجبورې ورځې د خداى په امانې لپاره ور تر غاړې شوم. سترگې مې د اسمان خوا ته كېږې شوې، دا لنډې مې گيله كړه:

ژوند ته په بېرته - بېرته گورم
لكه بايللى جوارگر چې كور ته ځينه

****

ډېره سخته وه، بېخي له درده ډكه شېبه مسلته وه، د دوزخ كيفيته حالت احساس مې كاوه، دنيا راته قبر شكله برېښېده، چې پر خپلو لاسونو مې له خاورو ډكې بېلچې در باندې اړولې. پر هماغه سترگو چې د يوې دقيقې لپاره دې ما خپگان ليدل نه غوښتل، ستا د نازك بدن د خاورو لاندې كېدلو ننداره مې كوله. پر هماغه غوړونو چې د غږ اورېدو سره به دې د يو سترې په څېر دمه كېدل، د بېلچو د ټنگ - ټرونګ او د خاورو د غرب - غروب اوازونه مې اورېدل، چې د خاورو لاندې كېدلې.

پر هماغه ژبه چې په څومره خوږ انداز به دې نوم ما اخیسته او په څومره خوږه لهجه به مې د ژوند لپاره را پخلا کړې، پر ژبې مې د انا لله وانا اليه راجعون الفاظ زمزمه کول؛ خو زه!

بيا هم ژوندی وم، بيا هم بينا وم، بيا هم گونگ نه وم، بيا هم کون نه وم او بيا هم په تا پسې مړ نه وم....

گونډې مې ولگولې، چېغې مې کړې:

نصیبه څه کانې دې وکړې

بېلچه په لاس په اشنا خاورې اړومه

ژر را پورته شوم. بدن مې خوله و، په کوټه کې تیاره وه، شکر مې وویست چې رښتیا نه دي.

****

ستا خوی د کومې بلې زمانې ؤ، ته جدا وې، تا ځانگړی جادو لاره، تا سره هنر ؤ، هغه هنر چې د انسان څخه یې کرکې - کینې - غوسې - بدنیتې او نور ډېر بد خویونه تورل او صیقل کول. ستا لپې د بزگر د لپو په څېر وې، د هغه بزگر چې د زړونو پر ځمکه د مینې تخمونه شیندي.

زما یاد نه شي، چې یو چا ته دې ما درې ځل د زنگ وهلو تکلیف کړی وي، یو ځانگړی غرور مې لاره، که چا مې د لومړي او دویم زنگ ځواب

راکړې نه ؤ، په کیسه کې به یې نه وم؛ تر څو به یې چې خپله اړیکه نیولې نه وه.

د درېیم ځل زنگ وهلو تکلیف مې نه کاوه، خو ستا پېژندلو عام و تام بدل کړم، تا به د خپل حسن په غرور زما پرلپسې زنگونه نه ځوابول؛ مگر د پخوا په څېر نه وم، ضد مې نه کاوه. درېیم ځل زنگ وهل خو عادي اړیکه نیول ؤ، حتی په لس گونه ځل مې اړیکه نیوله، هغه پخوانی پاتې نه وم.

دا مې هم یاد نه شي، چې د یو چا د بدې او سختې خبرې پر وړاندې دې ما سخت ځواب ورکړی نه وي، که چا به یوه سخته خبره کړې وه، ما به دوې سختې کولې؛ مگر ستا معرفت داسې تغیر کړم، چې د هر چا د سختې خبرې پر وړاندې یې نرم او لطیف کړم، چا به چې سخته خبره راته وکړه، خوړې سترگې به دې را یادې شوې، غلی او خاموش به شوم، د سختې خبرې کولو جرات دې را څخه وتوره.

دا هر څه ستا د لطف او مینې له برکته وو، ستا د لږې او محدودې مودې وصال داسې وروزلم، چې په هر ساکنې مې مینه او مهرباني راځي. یو وخت مې په انسان زړه خوړی نه درلود؛ مگر اوس چې کوم تپي حیوان هم ووینم، ژر ور تپیت شم، په هڅه کې شم چې د درملنې چاره یې وشي، بیا هم ستا مهربان وجود او شخصیت حس کړم، په فکر کې شم دا حیوان به هم د چا د زړه ټوټه وي، لکه یو وخت چې زه ستا د زړه ټوټه وم.

د پټو سترگو قسم نه خورم

خومره چې سترگې غروم، تا يادومه

****

دواړه خپه وو، تر منځ مو چوپتيا خوره وه، اسويلی يې وکړ:
- اه! هېڅ خوب مو تعبير نه شو، هيلې مو په سترگو کې نم شوې، څه بې
وخته او بې ځايه نرېږو، وېش - وېش! د غمونو او دردونو په هجوم کې
لمبه کېږو، د خوبنۍ پسې ږندېږو.

ما يې لاسونه ونيول، سلگۍ مو شوې، ومې ويل:
- اخ! څه د زړه له جذبې ډکې شېبې مو لمانځلې او درلودلې، وېش -
وېش! ومو بايلودې. دا تصور مو کله درلود، چې داسې بې وسه او د زړه له
جوشه لوېدلې ځواني دې ولرو.

ور غاړې وتم، په اوږه يې سر را کېښود، سلگۍ يې وې:
- اخ! وخت څه په هنر غلا کوي. د ژوند هغه ممتازې شېبې داسې پټې
په خپله غېږه کې ونغاړي، چې هېڅ گومان دې نه راځي، چېرته يو ځای د
ژوند خواږه منظرونه هم تېر شوي دي. ما يې له غاړې لاسونه چاپېر کړل،
د زړه دربا يې ما حس کوله، په خبرو شوم:

- اخ! په لیرې تصور کې هم نه ځایبدله، چې داسې ځوړند وضعیت دې را مېشت شي، داسې وضعیت چې د هر مخلوق له څېرې ناهیلې څڅېرې. وېش - وېش! کله مو داسې تقاضا لرله.

سلگۍ یې ارامې وې، اوبنکې یې وچولې، شونډې یې وڅوڅېدې:
- اخ! ژوند خو د رباپ ترنگ دی. د لونگو بوی دی. د لالی څنگ دی. حیف! چې دلته نه دی. وېش - وېش! دلته خو ژوند پیکه ماښام دی. د باروتو بوی دی، داسې بدرنگ چې نوکارې یې را څښې کړې دي، لکه لېونی ځناور ...

خبره مې ترې واخیسته، په لږ اوچت غږ مې دا تپه ور ډالۍ کړه:

په چا مې سترگې نه خوږېږي
بلا دې واخلم په رښتیا نیمگړۍ یمه

****

خپه ښکارېده، ویل یې:

- داسې څوک خو باید ولرې، چې د دردمن زړه کیسې درته وکړي، ته یې واورې، تا واورې. ته یې درک کړې، تا درک کړې. داسې څوک چې د یواځېتوب پر وخت، د زړه تنگون پر وخت او د دردېدو پر وخت یې را وغواړې، ور تر غاړې شي او ارام ومومي.

حيران مې ور وکتل، په فکر کې شوم، چې دا معجزه څنگه کېږي، د هغه چا د خولې د مينې خبرې اورم، چې باور مې نه راته، ومې ويل:

- د زړه د چنارونو مرغۍ مو بايد داسې يو چا ته وچنېږي، چې درد کموونکي اوسې، زړه سپکوونکي دې وي، آرام در کوونکي وي، خندوونکي دې وي.

خبره يې ونيوه، ژر يې وويل:

- دا ټولې غوره ځانگړنې دي، غوره او ښې ځانگړنې کسبي هم کېدلای شي، د هر چا لپاره اړتيا او پکار ده، چې د ټولنيزې اړتيا (مينې) په پار يې کسب کړي.

مخامخ ورته کېناستم، ومې ويل:

- ما تل هڅه کړې ده، چې په تا کې دا ځانگړنې وروزم، د دې لپاره چې زما په نشتون کې هم يو ځانگړی انسان اوسې. يوازې زما لپاره نه؛ بلکې د هر انسان لپاره داسې زړه ولره، چې هغه پکې ځان وويني، په لپو ترې مهرباني واخلي. د بل په درد دردمن وي، په هيچا يې بده پېرزو نه وي.

شکر ادا کوم چې د يو چا روزنه مې بريالۍ ده، ښه احساس کوم، چې تا لرم !!

په مثال ته د سجدې يې

تندی در وړم په آرام شمه جانانه

****

يو بدنصيب اخته ؤ، د خپل بايللي جانان يادونه يې كيسه كول. شاو خوا يې ملگري را تاو وو، ټول داسې غوړ وو، لكه كومه تاريخي پېښه چې اوري. وړاندې تېر شوم، دومره واټن كې ترې د ونې ډډ ته تكيه شوم، چې غږ مې يې اورېدلی شو؛ مگر داسې مې ښودله، چې گواكې غږ يې تر ما نه را رسېږي.

يوه ملگري وپوښت:

- دا شېبه ډېره سخته نه وي، چې په زړه دې د باران په خېر را وورېږي؛ مگر ليدل يې ناشوني وي؟

خوله يې خبرو ته جوړه كړه، خو داسې شو، لكه خبره يې چې ونښلي. سپگړې يې كېش كاره، سترگې يې پټې شوې، خوله يې را ټوله شوه، لوگي د اسمان پر خوا پورته شول، غږ يې را ووت:

- اه! د دې شېبې د سختۍ كيفيت د الفاظو په محوطه كې نه شي بيانېدې، د پوهېدنې لپاره يې اړتيا ده چې يو ځل دې څوك جانان جوړ شي، بيا يې در څخه بېلتون ولوتي، تر يوه وخته صبر وكړي؛ مگر زمانه او خلك دومره په زړونو كاني شي، چې د ديدن ټول فرصتونه دې بدنام او گناهگار معرفي كړي.

بل ملگري يې يوه جوړه وړ ياده كړه، چې ډېر سره خوښ اوسېږي، د چا په خبرو خپل منځي واټن نه زياتوي، بېخي ښكلې جوړه ده. ده بل

سېگرېټ ولگاوه، ويې خندل، لکه د يادې جوړې رښتينولي چې ونگوي،
ويې ويل:

- ځينې په نصيب او تقدير شتمن وي. د زمانې او خلکو له هر دام يې
اړيکه، په اسماني همکاريو محفوظه وي. د چا د تقدير پانې نښې وي،
داسې يو څوک يې په برخه وي چې د درک له اړخه ځيرک وي، په هېڅ
حالت کې بېلتون ته موقع نه ورکوي. غلی شو، نور يې د خبرو کولو توان
نه درلود.

بل ملگري ته يې لکه چې دې بحث خوند ورکړی و، د مجلس اوږدېدل
يې غوښتل، غږ يې کړ:

يا به زما نصيب خراب وي
يا به دا ټولې يارانې دغسې وينه

****

د کاليزې په مناسبت مې څړونه خپره وه. نه يې خوښول، چې په کمېنت
کې يوه موضوع راسره وشاربي، نېغ يې په مېسېج کې د الفاظو مهرباني
وکړه، ليکلي يې وو:

- په هر موسم کې چلېدونکي انسانه!
د ژوند هر کال او پسرلی دې جنت کيفيته جوړ شه، هره ورځ دې پسرلی
وگرځه.

خه شېبه وځنډېدم، پیغام پانې ته ورغلم، ومې لیکل:

- ژوند هم خه عجب کیف لري، خو پسرلي د ژوندانه تېر شو، محض په دې روایت سره مطیع پاتې یوو، چې پسرلي خوښۍ راولي، خو نه! د ژوندانه خوږلت او تريخوالی خپله د انسان اصالتی پرېکړه ده، چې ذهني او دروني هڅې د ځان خوشونې له پاره بوختوي، پسرلي جوړوي او که همدا هڅې د خودي ويجاړېدنې له پاره بوختوي، خزانونه ویشي.

سمدستي یې مېسېج ولید. د حیرانتیا سټېکری یې را ولېږه، خه شېبه یې لیکل ونه کړل، فکر کوم د ځواب لپاره یې الفاظ را ټولول. د ځواب درک یې ونه لگېد، ژر مې مېسېج ور ولیکه:

- پسرلي محض د کالونو اندازه تدریجی زیاتوي، د هر تېر پسرلي پسې د ارمان اوښکې نه تویوم او هر راتلونکي پسرلي ته د بزگر په څېر، له ډېرې خوښۍ مې زړه په تویونو نه راځي.

مېسېج یې ولید، ژر یې ولیکل:

- پسرلي نور خه در پېرزو کړي، د گل په څېر ځواني یې در لورولې ده، په لیدو دې مړاوي نظرونه تاندېږي، بیا هم خوښ نه یې.

مېسېج یې موسک کړم. سر مې په بالښت وځړېد، بیا مې ولیکل:

- سر پسرلی به یو ځل بیا د تېر په څېر خپل کار بشپړ کړي، د کاذبو خوشالیو په جم و جوش کې به د یو مکار او نېرنگ ظالم په څېره کې

پت؛ خو نه جبرانېدونکي ظلم وکړي او د کالونو په گراف کې به يو عدد نور هم ورزيات کړي.

مېسېج ته يې په غبرگون د غوسې سټېکر ورکړ. ويې ليکل:
- پسرلي ظالم نه دي، بلکې له خوښيو او زيرو ډک موسم دي، ډېر پکې خپلو هيلو ته رسېږي.

ما يې مسېج ته د زړه سټېکر ورکړ. ژر مې وليکل:
- دې خوشبينۍ کلونه دوام وکړ، چې پسرلي زيري او خوښۍ راولي، مگر بيا يې هم کوم مطلوب پای نه درلود او څه ډول چې ما د پسرليو څخه هيلې درلودې، رښتيني نه شوې، هماغسې نيمگړې پاتې دي، زه او ته پکې مونږ نه شو.

وروستی مېسېج يې په دې ټپه را ټول و:

نه به دا ستا زړه په کرار شي

نه به زما مينه په نورو ماته شينه

****

سترگې مې پټې وې، د لمر وړانگې ښې لگېدې، دېوال ته ښکته وم. يو وخت مې په سترگو نرمې گوتې حس کړې، جټکه مې وخوړه، هڅه مې وکړه چې سترگې پرانېځم، خو د اجازې لطف يې ونه کړ.

هڅه یې کوله، چې ځان ناپېژاند وښايي؛ مگر ما یې د گوتو نرم والی او تودوالی د میلیونونو گوتو تر منځ هم تفکیک کولی شو. ما یې مړوندونه ټینگ کړل، سترگې مې وغړولې، ور ومې کتل:

- که له پنځه واړه حسونو بې برخې شم، بیا به دې هم لیدلی، اورېدلی، بوږولی، لمسولی او درک کولی شم.

لاس یې په اوږه را واړوه. له پوزې یې کش کړم، تندې یې راسره وجنگاوه، سترگې په سترگو شو، ورو یې غږ را ووت:

- له ځانه مې مه بېلوه، نه شي کېدای چې څنگ کې د اوسېدو ویاړ د تل لپاره را ډالی کړي؟

ما یې په گوتو کې گوتې ننویستی، زور مې کړې. گوتې مو پرانیستی، د ښی لاس مړوند مې یې را کش کړ، په خپل زړه مې کېښود، زیاته مې کړه:

- تر هغې چې د زړه دا دربا دوام مومي، د ټولو کایناتو تر مخه دا اظهار کوم، چې زما څنگ تل تر تله تا ته ډالی شو، مبارک دې شه!

له ډېرې خوښۍ یې په غږ کې ونيولم، په سینه یې سر را کېښود، د اوبسکو کاروان یې په جنتي بارځوگانو مزل ته دوام ورکاوه.

جېب ته مې لاس کړ، غوښتل مې په دسمال یې اوبسکې وچې کړم، مگر له جېبه د دسمال پر ځای تسبې را ووتې، ویې لیدې، په ژړا کې یې

خندا گډه شوه، په پوښتونکي انداز يې لاسونه خلاص کړل، نوبت مې ترې واخيست:

چې ستا خطونه به پراته وو پکې
د هغه جيب نه اوس تسبې راوځي

****

د گلانو گډې يې راته ونيوه، د ژبې په څک سره مې « نه » کړل، زما له غاړې يې لاسونه کلک چاپېر کړل، په اوږه يې زنه را کېښوده، مخ يې راسره وښلاوه، گلان يې مخ ته را نږدې کړل، پوزه مې وتخښېده، د گلانو نرم وږم ونيولم، سترگې مې پټې شوې، د خيال په نړۍ کې ورک شوم، ويې خندل:

- د گل هم شکله! کټ - مټ دغسې صورت حال هغه شېبه لرم، چې ستا په غېږه کې د سر اېښودو وياړ را په برخه وي، پټې سترگې ستا د وصال مُعطر حضور احساسوم.

ځان مې ور نږدې کړ، سترگې يې پټې کړې، د ښي باړخو په ښکلبډو يې ونازولم، نړۍ موسکا يې وکړه، کين باړخو يې را وگرځاوه، ما لا د ښي باړخو خواږه هضم کړي نه وو، اشتها مې را وپارېدله، غبرگ باړخوگان مې ښکل کړل، غوړ ته مې خوله ور نږدې کړه:

- که داسې نازول او پېرزوینې را په برخه وي، فکر نه کوې چې د بل څه خوړلو اشتها دې ولرم؟

سر يې وڅرېد، غومبري يې د رنگه پوکاڼۍ په څېر واوښتل، نوبت يې را څخه واخيست:

- د بڼ مالپاره! تا څوک کله د مېوو خوړلو منع کولی شي، د خپلې برخې خاوند يې، خوښه ستا ده، چې کله او څومره يې نوشیجان کوې.

څو قدمه شاته لارم، گوندې مې پر ځمکه ولگولې، لاسونه مې خلاص ونيول، غږ مې کړ:

لاسونه کلک را نه چاپېر کړه

د بخت سيلۍ به مې د بل څنگ ته وړينه

****

- تا به بل څوک غواړي يا نه؛ مگر زه دې حتماً غواړم.

ليکل يې بس کړل، قلم يې گوتو کې ټينگ ونيو، نبغ يې را وکتل، سترگې يې پراخې شوې، داسې حالت يې غوره کړ، لکه د توقع خلاف چې کوم څه وويني، ورو يې خپل مخ ته خپېره ورکړه، چې باور يې راغی، چبغه يې کړه:

- کانکرېته! باور مې نه راځي، ستا د خولې د مينې خواږه الفاظ اورم، څه وکړم؟ ونڅېرم که والوځم. لاسونه يې خلاص ونيول، ما خندل. ومې نه

منله، ترې روان شوم، را منډه يې كړه، مخه يې راته ونيوه، د خلاصون لپاره مې بل دليل ونه موند، اسويلی مې وكړ، سترگې مې پټې كړې، د غاړې لپاره مې لاسونه خلاص كړل، په اوږه يې سر را كېښود، د زړه دربا مې يې حس كړه، مخامخ ورته ودرېدم:

- ډېر به يې نه باوروي، مگر دا يقيني او رښتيني خبره ده، ځيني د ناهيلی د درملو په څېر وي، بس همدا چې در وغږېږي، در غاړې وځي، در وځاندي، په هماغه شېبه ځان ټول هيله - هيله حس كړي.

د باړخوگانو په رنگ كې يې بدلون راغی، لكه د انار په څېر وغوړېدل، سر يې وڅړېد، زني ته مې لاس وړ وړ، غټو بنو يې شفابخشي سترگې پوښلې وې، ورو يې غږ را ووت:

زما خو زړه زما خو ځان يې

چې ستا به څه يمه كرل رېبل كومه

****

ځيني مينه غواړي، خو گيلې، جنگونه او خپگانونه نه مني، نه پوهېږم دوی مينه څه ته وايي. مينه يوه ډېره عالي او حساسه اړيکه ده، كه گيلې، جنگونه او خپگانونه پكې نه وي، بيا خو يوه عادي اړيکه ده، چې د دې ډول اړيکو څه كمی نه ليدل كېږي. كه مينه كوی حتمي به مو ترمنځ گيلې، جنگونه او خپگانونه راځي، بايد د داسې اړيکې قدرداني

وکرئ. د هغې اړیکې به څه خوند وي، چې ناز پکې نه وي، مستي او شوخي نه لري، مرورتوب پکې نه راځي، د موبایل نه ځوابول پکې نه وي، د مېسېنجر، فیسبوک او وټس اپ بلاک او انفرینډ پکې نه وي او په ټوله کې تر منځ مو بې تفاوتې حاکمه وي.

مزه خو د هغې اړیکې وي چې د یو کار لپاره دې وځوروي، ناز در باندې وکړي، د یوې خبرې پر ځای شل خبرې درته وکړي، در څخه خپه شي، موبایل دې ځواب نه کړي، په غوسه دې کړي، بېرته دې را پخلا کړي، هره پوښتنه دې په شوخی ځوابوي، داسې نه چې یوازې هو او نه درته وایي.

همدا چې د ستړي مشي پر مهال شاو خوا وگوري، څوک نه وي، په ټوپونو شي، له ډېرې خوښۍ دې په غېږ کې ونیسي، په غبرگو اننگو دې ښکل کړي، په لېوني درته ووايي او په سینه دې سر کېږدي. د خدای په امانۍ پر مهال هم غواړي، چې د نورو څخه پټ یوې غاړې ته شي، اشاره یا مېسېج درته وکړي، ځای درته وښايي، کلک - کلک دې په غېږ کې ونیسي، گوتې دې زور کړي.

پوښتنه در څخه وکړي، په کوم اننگي دې ښکل کړم؟ ته ورته چپ اننگي وښايي، ويې نه مني، دلیل ووايي چې چپ اننگي تريخ وي، وځاندي. ته ورته ښی اننگي وښايي، بیا یې ونه مني، دلیل راوړي چې ښی اننگي ډېر خوږ وي، د شکر ناروغي مې پیدا نه کړي.

تک شي، لاسونه وجنگوي، خدا يې واخلي، په تشو لاس کېږدي، سر يې وڅرېږي. بېرته سترگې را پورته کړي، سترگې درسره وجنگوي، په انگو دې پاسته ورغوي رانښکي، په غبرگو انگو دې ښکل کړي، بيا در غاړې وځي، په اوږه درته سر کېږدي، لگيا شي:

- که د انگو ښکلولو موقع دې ونه مومم، په رښتيا هم چې په لا علاجه ناروغۍ به اخته شم.

ته يې اوبښکې ور پاکې کړې، ډاډ ورکړې، لاس يې زور کړې، ورته ووايې:
- لا خو ژوندی يم. ستا په څېر کله څوک دومره ډېرې موقع لرې، دا اندېښنې لرې وغورځوه، ژوند کوه.

شونډې يې رېږي، نه غواړي څنگ دې پرېږدي، ساعت ته وگوري، سر وښوروي، د وروستي ځل لپاره يې شونډې وڅوڅېږي:

رب دې ژوندی لره جانانه

زه لېوني خويونه ستا په ډاډ کومه

****

ته څوک وي؟ زه دې پېژندلم؟ د څه په خاطر دې راسره وپېژندل؟ ولې دې له ځان سره عادت کړم؟ څه اړتيا وه چې د ميليونونو انسانانو له منځه دې زه وټاکلم؟ څنگه دې د نورو پر وړاندې بې پروا او د ځان لپاره

مهم کړم؟ ولې دې ځان ته نږدې کړم؟ ولې دې گران کړم؟ ولې دې پرېښودلم؟ ولې؟ ولې او ولې؟

داسې بې شمېره پوښتنې لرم، د ځواب لپاره یې باید یو ځل راشې، راسره کېږي. داسې که هر څوک په خپل سر راځي او په خپله خوښه ځي، څه گمان کوې چې څوک به په اسانۍ سره د مینې پر لار قدم پورته کړي، څوک به چا ته د زړه ورکولو قرباني ورکړي، څوک به چا ته ځان نږدې کړي؟

هو!

ستا راتگ حتمي دی. د ډېرو لا ځوابه پوښتنو د حل په موخه هم باید یو ځل تشریف راوړې، د اندېښنو د رفع او د دردونو د ارامښت په پار هم ستا د را ستندو اړتیا لیدل کېږي.

د دې یو واقعیت اظهار هم باید وشي، ته یوازې د څو شېبو اړتیا نه یې، ته هغه اړتیا وې او یې، چې هر وخت به درته د یو قیمتي خیز په توگه ارزښت در کول کېږي.

پوهېږم او باوري یم، چې زما هرې پوښتنې ته ځواب یوازې او یوازې ستا شتون ویلی شي. زما د ژوند هره پوښتنه که حل کېږي، ځواب به یې ته وې، که په ژوند کې اندېښنه را پیدا کېږي، د رفع دلیل به یې ته وې، که د ژوند د هرې ستونزې پر وړاندې ودرېدلی شم، بیا به هم ستا د ډاډ اړتیا وي.

با وجود د دومره ډېرو اړتياوو او مهموالي سره څنگه نه را گرځې، باور وکړه د يو انسان سلامت ژوند تا ته اړتيا لري، ستا لږه پاملرنه د يو انسان زړه خوښ ساتلی شي، مه بې پروا کېږه.

فکر وکړه!

ما سره ستا پېژندنه شايد پر همدې خاطر وه، چې د ژوند د هرې سختې او بدې ورځې پر مهال مې تر څنگ اوسې او که چېرې د وارخطايي احساس کوم، ته به ډاډ را ډالی کوي.

ته لارې، بې شمېره دردونو او اندېښنو ته دې يوازې پرېښودم. ته به يې باور نه کړې، زما په خيال کې هم دا نه را گرځي، چې ته به ما يوازې پرېږدې، لکه په دښته کې ولاړه وچه داسې حالت لرم. په خپل ځان بوج يم، فکر کوم چې هسې ژوند دې روان کړی، هغه څوک چې د ټولې نړۍ څخه زيات باور دې پرې لاره، يوازې پرېښودې، نور څوک به څه ملتيا درسره وکړي.

د خالق تعالی ټول کاینات وينم. آن لمر، سپوږمۍ، اسمان او کاینات ليدلی شم؛ مگر تا نه وينم. نه پوهېږم ته د کایناتو په کومه کناره کې استوگنه لري، چې زه دې په موندنه کې پاتې راغلی يم.

که لمر درته مېلمستيا کړې وي، نو د وړانگو د تودوخې له وجې به اوس مخلوقات سوځېدلي وو، خو پوهېږم چې د لمر سره هم نه يې. که سپوږمۍ درته مېلمستيا کړې وي، نو د وړانگو ځلا به يې اوس مخلوقات

راندۀ کړي وو، باور لرم چې د سپورمۍ سره هم نه يې. ته به پيدا نه شي، مگر ما به د ځان په لتون کې ورک کړې.

هېڅ بڼه دې را باندې نه لورېږي، نه پوهېږم په دې بدو کې تا کوم بڼه ليدلي دي، چې هر وخت يې راسره کوې. څومره وس چې دې رسېده، مخ دې را څخه اړولی دی، کله فکر را ولوېږي، که د مرگ پرېکړې د انسانانو په لاس کې وای، زه به لا پخوا له دې نړۍ رخصت شوی وم.

زما د مرگ اختيار که ستا وای

زه به د گور چېنچو پخوا خوړلی ومه

****

باران ورېده، د تالندې د سپينې رڼا او هيبتي کړنگ سره به گروپونه په تېز حرکت راغلل، د ودانۍ پر اوږدو شيشو څاڅکي تېز او په شپک لگېدل، ژپر طلايي گروپونو د مانۍ نړۍ لارو ته رڼا او ښکلا بخښله.

تور اوږده بوټان او توره اوږده کورنۍ مې پر تن وه، د ودانۍ په اوږده دهلبز کې چټک روان وم، د بوټانو ترکا مې د باران د څاڅکو سره سيالي کوله، سندربز شور يې جوړ وؤ.

خړه لږه په ټوله ودانۍ خوره وه، په چمنونو کې اوبه ډنډ وې، د مانۍ مخ ته ودرېدم، پورته اسمان ته مې وکتل، پر مخ مې څو څاڅکي پاسته او

خواره ولگبدل، خوند يې وکړ، بېخي ډېر خوند، ايسته پراخ ميدان ته ور ووتم. له ځان سره مې وويل:

پرېرده!

چې د دې ښکلي هېواد د باران څخه پوست خوند واخلم، دا باران څومره ميین لگېږي، ډېر شيرين خوند کوي، چترۍ پر خپل ځان مه نيسه، يوازې خاموش ورته ودرېږه، ننداره وکړه، وگوره چې زه څومره په باران ميین يم، ميینان پر ځان چترۍ نه نيسي، هغوی دومره تېري وي، چې د باران څاخکو ته هم غاړې ورکوي.

نېغ ودرېدم، په ننداره شوم، څه شېبه د باران د څاخکو څخه مې خوند واخيست، موبایل ته مې لاس کړ، په پيغام پاڼه کې مې وليکل:

- تر اوسه دې د را تگ معلومات ونه شو؟

ويې ليکل:

- تشریف مې راوړی و، مگر تاسې د ځانگړو مېلمنو سره ليدنه درلوده، غوره مې وگڼله چې په مناسب وخت به بېرته را وگرځم.

موسک شو، پيغام پاڼې ته ورغلم، ومې ليکل:

_ د موسم مهرباني ده، باران اوري.

سمدستي يې مېسېچ وليد، انځور يې را ولېږه، د ونې له پاڼې څخه څاخکي څخېدل. بيا يې وليکل:

- موسم خو دوه کسي دی. څنگه دې خوښه ده؟

د زړه سټېکړ مې ور ولېږه، ومې ليکل:
- په دې پوست موسم کې چې ستا د پستو خبرو اورېدو موقع پيدا کېږي، ولې يې له لاسه ورکړم.
د سوک سټېکړ يې را ولېږه. نوبت يې را څخه واخيست:
- خبرې کمې کوه، عمل دې ډېر کړه .
مېسېج يې موسک کړم، لنډ مې ور وليکل:
- پارک کې منتظر يم.
شېبه وروسته باران ولاړ و، د پارک د زړې ونې لاندې په اوږده چوکۍ ناست وو، خندل يې، ما يې لاسونه ټينگ کړل، غوږ ته مې خوله ور نږدې کړه:

په زنگانه راته سر کېږده
د نظر دم در باندې گله اچومه

****

د خدای په امانۍ شېبه وه. يو بل ته مو نشوای کتلي. سرونه مو څرېدلي وو، کله به مو ډنډ سترگې يوه خوا او بله خوا وگرځولې، مونږ دواړو هڅه کوله، چې گوښه ځای ته لاړ شو، کلک - کلک سره غاړې وځو؛ مگر نه کېده.

موتر ته پورته شوم، داسې مې احساسوله، لکه خپل ټول ژوند چې مې بايللی وي. ور ومې وکتل، په موبایل يې سر ټيټ کړی ؤ، وپوهېدم چې پيغام راته لېږي، موبایل مې را واخيست، پيغام يې راغی:

- زه چې بيا درته راځم او ما وينې

ما به ډېر عمر خوړلی وي، لاليه

سترگې مې پټې شوې. زړه مې داسې را ډک شو، چې په لوړ غږ چېغې کړم، مگر ځان مې کنټرول کړ، گوتې مې وخوځېدې:

- ته د ديدن گيله ونه کړې

پښتنې مينې خو نيمگړې خوند کوينه

د ژړا سټېکري يې را ولېږه، ژر يې وليکل:

- زړه ته مې گوره خوښ مې ته يې

نصيبت ته گوره تا نه لرې مې ساتينه

جدايي يې د زغم وړ نه وه. له ناکامه مې زغمله، ځان ته د کاذب ډاډ

ورکولو هڅه مې کوله، ليکل مې پيل کړل:

- د خپلو څو عکسونو د را لېږلو لطف که وکړئ!

سمدستي يې د زړه سټېکرونه را ولېږل، پسې يې عکس را ولېږه، نوبت

مې ترې واخيست:

- په زړه دې څه دي راته وايه

خمارو سترگو دې گيلې راوړې دينه

هېڅ غبرگون يې را څرگند نه شو، ما هم موبایل بند کړ، د موټر له شيشې مې بهر وکتل، ونې شاته پاتېدلې، شاته تکیه شوم. سترگې مې لا پټې نه وې، موبایل وشرنگېد، ژر مې اوکی کړ، سلگۍ يې وې، هڅه يې کوله چې خبرې وکړې؛ مگر نه يې شواي کولې، اړیکه يې پرې کړه، پیغام يې راغی:

- د زړه له زوره داسې لږ - لږ غورځېدم در پسې
بېلتون دې څه و خو په ملا را ماتېدم در پسې

****

د پیل ورځې وې، نور نه پوهېدم، خو ځانگړی احساس مې لاره، هېڅ ډول خوراک خوند نه را کاوه، په کټ کې به وغځېدم، خو خوب به نه راته، رنې سترگې به مې چټ ته نیولې وې، خدای خبر د خیال نړۍ به مې چرته را جوړه وه. کتاب به مې مخ ته ایښی و؛ مگر فکر به مې بل ځای گرځېده.

د تېر وخت په خبرو مې د پښېمانۍ احساس کاوه. چا به چې څوک ميين را ونښود، ما به وخنډل، لېونی به مې یاد کړ، خو پوه نه وم، چې خپلې غاړې ته به مې دا رسۍ را غورځېږي.

زه ميین نه يم! | ۷۹ |

اوس هماغه خلک سپېڅلي راته ایسپري، راته گران دي، چې ما به لېوني گڼل، غواړم د هر يوه سره په ساعتونو - ساعتونو کېنم، خبرې يې واورم، کيسې ورسره وکړم.

د هر ډول کتاب مطالعه مې کوله، مگر د مينې اړوند کتاب ته به مې لاس نه ور وړ، لکه گناه چې کوم. اوس مې د لگښتونو لومړيتوب د مينې کتابونو په پېرلو دی. کړی شپه ناست يم، د مينې بندل کتابونه مې مخ ته ايښي وي، يو - يو کتاب را اخلم، لړليکونه يې لولم، جالب عنوانونه يې په نښه کوم او بيا يې په ډېر ذوق سره لولم.

له خطاط مې لاسليک زده کاوه، ويل يې:

- څه ډول لاسليک در زده کړم؟

ويل مې:

- داسې لاسليک چې زړه پکې راشي.

کله د نورو په تړاو په قضاوت ځان ملامت کړم. سر مې وڅړېږي. په رښتيا هم تر هغې چې پر مونږ نه وي راغلي، د نورو په تړاو بې پولې قضاوتونه کوو، هر ډول تاپې او تورونه لگوو.

اوس ټول هغه کارونه کوم، چې ما يو وخت د لېونيانو کارونه گڼل. ځان سره غلي ووايم:

ما لېوني کارونه نه کړل

لېونی مینې ورته ډېر محتاجه کړمه

****

خدای تعالی په مخلوقاتو کې انسان تر ټولو ښکلی پیدا کړی. کله چې ستا د بدن حیرانوونکي جوړښت ته ځیر شم، د خدای تعالی د ذات سره مې مینه لا ډېره شي، پوښتنې مې ذهن کې را وټوکېږي، چې مخلوق یې په دومره اندازې ښکلی پیدا کړی، خپله به څومره ښکلی وي؟ ته هغه انسان یې، چې یوازې ظاهري ښایست نه لري؛ بلکې باطني ښکلا هم خالق تعالی در لورولې ده.

پوره باور مې دی، چې ستا د بدن ظاهري او باطني جوړښت عادي پښتو نه دی کړی؛ بلکې مسلکي او هنرمندو پښتو ستا د بدن په جوړښت کې ځانونه ستړي کړي. په دې هم یقیني یم، هغو پښتو چې ستا د بدن په جوړښت کې یې ونډه لرلې وي، د نورو پښتو تر منځ به ډېرې مشهورې یادېږي او ستا جوړښت به د هغوی د شهکار په توګه یادېږي، نورې پښتې به ترې اغېزمنې وي او هیله به لري، چې دوی هم دغسې نادر بدنونه وپنځوي.

پوهېږي!

زه په ډېر ګڼ نفوسه سیمه کې را لوی شوی یم، په ګڼ نفوسه ښوونځي کې مې درس لوستی دی، په ګڼ نفوسه پوهنتون کې مې زده کړې کړې دي، ګڼ نفوسه ښارونو ته د چکر لپاره تللی یم، په دې دومره ګڼ مېشته

ځايونو کې ستا په څېر د ښکلي بدن انسان مې نه دی تر سترگو شوی، ستا جذابیت - ذهانت - لیاقت - معنویت او داسې گڼې نورې غوره ځانگړنې ستا په بدن کې ځای لري.

زما سترگې بختورې دي، چې ستا د لیدلو ویاړ لري زما غوږونه تر ټولو نېکبخته دي، چې ستا د غږ موسیقي یې اورېدلې ده. زما لاسونه هم بختور دي، چې تا سره یې د لمس کېدو ویاړ خپل کړی دی، په ټوله کې زه بختور انسان يم، چې تا سره مې پېژندنه شوې ده، ویاړم!

که کېدلای، تا باید د نړۍ د ښکلا جایزې ته ځان نومولی وای، واقعیت دا دی چې نړۍ بې عدالتي کوي، د جایزې گټونکی هغه څوک اعلانوي، چې د ښکلا او ښایست نوم پرې شرمېږي. که د عدالت او رښتیا ډگر ته خبره لاړه شي، تا گټلې. معیارونه دې پوره دي، ته یې وړ یې، ته د ښکلا برم را ژوندی کوې، د ښکلا اصلي تعریف ته یې، باید نړۍ ته ور وښودل شي.

جنگ کې پیدا، جنگ کې را لوی او جنگ کې به مړه شو؛ مگر ستا د ښایست نندارې مو په ارام او خوښ زړه ونه کړې. چرته چې جنگ وي، هلته د انسانانو ارزاني وي، د انسان له انسانه کرکه کېږي، یو بل نه پالل کېږي، یو بل ته درنښت نه ورکول کېږي او هڅه دا کېږي، چې څنگه د یو بل په لمنځه وړلو ځانونه وساتي.

ما او تا هم د دې جنگ ځپلې ټولنې وگرې يوو، جنگ له ما څخه دا ځواک ترورلی، چې ستا بنايست وستايم. پوهېرم هېڅ پېښه به ونشي کولای، چې ستا په ښکلا کې کمښت راولي؛ مگر جنگ نه! ورځ تر بلې وينم چې ستا د بنايست لمر ته د جنگ ورېځې ور نږدې کېږي، ورځې تر بلې ستا د بنايست د لمر وړانگې د جنگ د ورېځو تر اغېزې لاندې وينم.

ستا د بنايست ندرت او زما د ليک واقعيت روښانوي، چې مونږ ښکلي او رښتيني يوو، هغوی چې مونږ په نورو نومونو يادوي، په واقعيت کې د نړۍ د يو اتل او مينه خوښوونکي قوم د رښتيني څېرې د پټولو ناکام هاند کوي.

****

موبايل وشرنگېد، ور ومې کتل، باور مې نه راته، د وزرو کمی ؤ، گنې الوت حتمي رانه کېده. رنگ مې الوتې ؤ، د اوکې تڼۍ ته گوتې نه ور وړاندې کېدې، سترگې مې پټې کړې، د وجود په ټول زور مې د اوکې تڼۍ کېکارله، د غږ خواږه يې را ولورول:

- هلوو، هيله ده مزاحمت مې نه وي کړی!

له ډېرې خوښۍ په جامو کې نه ځايېدم، له پښو مې ځمکه وتښتېده، لکه په هوا کې چې الوت کوم. شونډې مې نه خوځېدې، داسې مې احساسوله، لکه د غږ چې محروم يم، بې غږه او ساکت وم. ناڅاپي مې له خولې ووتل:

- بېخي په مناسبه موقع مو د اړيکې نيولو مهرباني کړې ده، کله زحمت کېدای شئ، تاسې خو رحمت ياست!

چوپتيا شوه. وپوهېدم، چې غوره ټکي را ټولوي. کار مې پرې ونه لاره، په تمه پاتې شوم، توخو يې وکړل:

- د يو څه په اړه مو پوښتلی شم؟

- مهرباني!

- مممم، د ويلو جرات يې نه لرم.

- ولې؟

- غوړونو کې گوتې کېرډه، چې ويې وایم!

ومي وخندل. غبرگون يې را څرگند نه شو، بيا يې د غږ اورېدو ته تم شوم، را غږ يې کړل:

- مينه دې کړې؟

- توبه! ولې مې گناهگاروي.

ويې خندل. ولړزېدم او داسې يخني مې په بدن کې خوره شوه، لکه سپرې خونې ته چې ور داخل شم. ځان مې را ټول کړ، داسې مې

محسوسوله، لکه په دې دنيا چې تشریف نه لرم، کوم بل ځای د حورو -
غلمانو سره د ناستې وياړ را په برخه وي. غږ يې بيا را څرگند شو:
- ميینه یم، مُنکره نه یم

په بُنکلو - بُنکلو د هر چا مينه راځينه

ما هڅه کوله، چې پر ځان کنټرول له لاسه ورنه کړم، مگر جادويي غږ يې
داسې کانې کولې، چې پر ځان کنټرول يې را څخه اخیسته، د بې
هوشۍ پر خوا يې وړلم، چالاکي مې وکړه، نوبت مې ترې واخیست:
- وبخښئ! ځواب په مېسېج کې موندلی شئ.

ژر لارم، په پيغام پاڼه کې مې د ليکلو هاند پيل کړ، گوتې مې بې اختياره
رپېدې، لنډ مې وليکل:

- زه ميین نه یم!

خپل ملگری / ملگری مو په ارزښتمنه ډالی ونازوی:

د ..... له لوري

بناغلي / آغلي ..... ته ډالی!

لاسلیک

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**